

**Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta financí a účetnictví**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2013

Petr Zajíček

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Katedra veřejných financí

Studijní obor: Zdanění a daňová politika

Vliv příjmové politiky města na jeho výdaje

Autor diplomové práce: Bc. Petr Zajíček

Vedoucí diplomové práce: Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D.

Rok obhajoby: 2013

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Vliv příjmové politiky města na jeho výdaje“ jsem vypracoval samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v příloženém seznamu.

V Teplicích dne

Podpis

Poděkování:

Tímto děkuji Ing. Lucii Sedmihradské, Ph.D. za velice přínosné podněty ke zpracování, za ochotu při vedení mé diplomové práce, za vstřícný přístup a pomoc.

Anotace:

Předmětem této diplomové práce je analýza hospodaření měst, jejich zadlužení a možnosti financování. V první kapitole se zaměřuji na teorii hospodaření měst, příjmy, výdaje a informace o porovnávaných městech. V rámci druhé kapitoly detailně analyzuji rozpočty vybraných měst za roky 2009 až 2011. Ve třetí kapitole se zaměřuji na největší rozdíly ve financování a hospodaření měst. Ve čtvrté kapitole vyhodnocuji aktuální problematiku hospodaření a upozorňuji na inovativní možnosti šetření finančních prostředků.

Klíčová slova

Rozpočet obce, rozpočtové určen daní, Teplice, Děčín, Kladno, Jihlava, Karlovy Vary, příjmy a výdaje, hospodaření.

Annotation:

The subject of this thesis is the analysis of the management of cities, their debt and funding options. The first chapter focuses on the theory of management of cities, income, expenses and information about the compared cities. The second chapter analyzes in detail the budgets of the selected cities from years 2009 to 2011. The third section deals with the largest differences in the funding and management of cities. There are evaluated the current management issues and drawn attention to the innovative possibilities of saving money in the fourth chapter.

Keywords

The municipal budget, the budgetary allocation of taxes, Teplice, Decin, Kladno, Jihlava, Karlovy Vary, income and expenses management.

Obsah

Úvod	1
1 Obecné informace o rozpočtech, daních a městech.	3
1.1 Obecní rozpočty	3
1.1.1 Příjmová stránka.....	3
1.1.2 Výdajová stránka	8
1.2 Kritéria pro určení porovnávaných měst a daná města	12
1.2.1 Teplice	13
1.2.2 Děčín.....	14
1.2.3 Karlovy Vary.....	14
1.2.4 Kladno.....	15
1.2.5 Jihlava	16
2 Analýza příjmů a výdajů daných měst	17
2.1 Analýza rozpočtu města Teplice za roky 2009 - 2011	17
2.1.1 Příjmy a výdaje 2009	18
2.1.2 Příjmy a výdaje 2010	21
2.1.3 Příjmy a výdaje 2011	26
2.2 Analýza rozpočtu Děčína za roky 2009 - 2011.....	29
2.2.1 Příjmy a výdaje 2009	30
2.2.2 Příjmy a výdaje 2010	33
2.2.3 Příjmy a výdaje 2011	38
2.3 Analýza rozpočtu města Kladno za roky 2009 - 2011	42
2.3.1 Příjmy a výdaje 2009	42
2.3.2 Příjmy a výdaje 2010	46
2.3.3 Příjmy a výdaje 2011	51
2.4 Analýza rozpočtu města Karlovy Vary za roky 2009 - 2011	55
2.4.1 Příjmy a výdaje 2009	55

2.4.2	Příjmy a výdaje 2010	59
2.4.3	Příjmy a výdaje 2011	63
2.5	Analýza rozpočtu města Jihlava za roky 2009 - 2011	67
2.5.1	Příjmy a výdaje 2009	68
2.5.2	Příjmy a výdaje 2010	72
2.5.3	Příjmy a výdaje 2011	77
3	Porovnání výdajů jednotlivých měst za roky 2009 až 2011	82
3.1	Porovnání celkových výdajů měst	83
3.1.1	Porovnání za rok 2009	84
3.1.2	Porovnání za rok 2010	86
3.1.3	Srovnání za rok 2011	88
3.2	Příjmy z majetku	90
3.3	Výdaje / příjmy na obyvatele	93
3.4	Podnikání města, společnosti s podílem města a fungování trhu	93
3.5	Poloha porovnávaných měst v rámci České republiky	95
4	Vyhodnocení hospodaření porovnávaných měst	98
4.1	Vyhodnocení jednotlivých let	98
4.1.1	2009	98
4.1.2	2010	99
4.1.3	2011	100
4.2	Návrhy na změny hospodaření a možnosti šetření veřejných prostředků	100
4.2.1	Výše místních daní a poplatků	100
4.2.2	Možnosti jak ušetřit - Dotace, zateplení, osvětlení	102
	Závěr	106
	Zdroje:	109

Seznam obrázků a tabulek:

OBRÁZEK 1: PŘÍJMY OBCÍ	3
OBRÁZEK 2: SLOŽENÍ PŘÍJMŮ	4
OBRÁZEK 3: ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ.....	5
OBRÁZEK 4: STRUKTURA PŘÍJMŮ.....	6
OBRÁZEK 5: LAFFEROVA KŘIVKA.....	101
TABULKA 1: MÍSTNÍ KOEFICIENTY	7
TABULKA 3: VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ MĚSTA TEPLICE.....	17
TABULKA 4: PŘÍJMY ZA ROK 2009.....	18
TABULKA 5: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009	19
TABULKA 6: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009	19
TABULKA 7: PŘÍJMY Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU ZA ROK 2009.....	20
TABULKA 8: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2009	20
TABULKA 9: VÝDAJE ZA ROK 2009	21
TABULKA 10: PŘÍJMY ZA ROK 2010.....	22
TABULKA 11: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 TEPLICE	22
TABULKA 12: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 TEPLICE	23
TABULKA 13: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 TEPLICE	23
TABULKA 14: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2010 TEPLICE	24
TABULKA 15: VÝDAJE ZA ROK 2010	25
TABULKA 16: PŘÍJMY ZA ROK 2011.....	26
TABULKA 17: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 TEPLICE	27
TABULKA 18: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 TEPLICE	27
TABULKA 19: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 TEPLICE	28
TABULKA 20: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2011 TEPLICE	28
TABULKA 21: VÝDAJE ZA ROK 2011	29
TABULKA 22: CELKOVÝ VÝVOJ DĚČÍN	30
TABULKA 23: PŘÍJMY ZA ROK 2009.....	30
TABULKA 24: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 DĚČÍN	31
TABULKA 25: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 DĚČÍN	31
TABULKA 26: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 DĚČÍN	32
TABULKA 27: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2009 DĚČÍN	32
TABULKA 28: VÝDAJE ZA ROK 2009	33
TABULKA 29: PŘÍJMY ZA ROK 2010 DĚČÍN.....	34
TABULKA 30: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 DĚČÍN	34
TABULKA 31: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 DĚČÍN	35
TABULKA 32: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 DĚČÍN	35
TABULKA 33: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2010 DĚČÍN	36

TABULKA 34: VÝDAJE ZA ROK 2010	37
TABULKA 35: PŘÍJMY ZA ROK 2011.....	38
TABULKA 36: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 DĚČÍN	38
TABULKA 37: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 DĚČÍN	39
TABULKA 38: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 DĚČÍN	39
TABULKA 39: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2011 DĚČÍN	40
TABULKA 40: VÝDAJE ZA ROK 2011	41
TABULKA 41: CELKOVÝ VÝVOJ Kladno.....	42
TABULKA 42: PŘÍJMY ZA ROK 2009 Kladno.....	43
TABULKA 43: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 Kladno	43
TABULKA 44: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 Kladno.....	44
TABULKA 45: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009	44
TABULKA 46: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2009 Kladno	45
TABULKA 47: VÝDAJE ZA ROK 2009 Kladno.....	46
TABULKA 48: PŘÍJMY ZA ROK 2010 Kladno	47
TABULKA 49: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 Kladno	47
TABULKA 50: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 Kladno.....	48
TABULKA 51: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 Kladno.....	48
TABULKA 52: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2010 Kladno	49
TABULKA 53: VÝDAJE ZA ROK 2010	50
TABULKA 54: PŘÍJMY ZA ROK 2011 Kladno	51
TABULKA 55: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011.....	52
TABULKA 56: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011	52
TABULKA 57: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011	53
TABULKA 58: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2011 Kladno	53
TABULKA 59: VÝDAJE ZA ROK 2011	54
TABULKA 60: CELKOVÝ VÝVOJ MĚSTA KARLOVY VARY	55
TABULKA 61: PŘÍJMY ZA ROK 2009.....	56
TABULKA 62: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 KARLOVY VARY	56
TABULKA 63: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 KARLOVY VARY.....	57
TABULKA 64: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY 2009 KARLOVY VARY.....	57
TABULKA 65: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2009 KARLOVY VARY	58
TABULKA 66: VÝDAJE ZA ROK 2009	58
TABULKA 67: PŘÍJMY ZA ROK 2010.....	60
TABULKA 68: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 KARLOVY VARY	60
TABULKA 69: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 KARLOVY VARY.....	61
TABULKA 70: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 KARLOVY VARY.....	61
TABULKA 71: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2010 KARLOVY VARY	62
TABULKA 72: VÝDAJE ZA ROK 2010	63
TABULKA 73: PŘÍJMY ZA ROK 2011.....	64
TABULKA 74: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 KARLOVY VARY	64
TABULKA 75: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 KARLOVY VARY.....	65

TABULKA 76: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 KARLOVY VARY	65
TABULKA 77: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2011 KARLOVY VARY	66
TABULKA 78: VÝDAJE ZA ROK 2011	67
TABULKA 79: VÝVOJ ROZPOČTU JIHLAVA	68
TABULKA 80: CELKOVÉ PŘÍJMY 2009	69
TABULKA 81: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 JIHLAVA	69
TABULKA 82: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009 JIHLAVA	70
TABULKA 83: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2009	70
TABULKA 84: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2009 JIHLAVA	71
TABULKA 85: CELKOVÉ VÝDAJE 2009	71
TABULKA 86: CELKOVÉ PŘÍJMY 2010	73
TABULKA 87: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 JIHLAVA	73
TABULKA 88: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 JIHLAVA	74
TABULKA 89: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2010 JIHLAVA	74
TABULKA 90: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2010 JIHLAVA	75
TABULKA 91: CELKOVÉ VÝDAJE 2010	76
TABULKA 92: CELKOVÉ PŘÍJMY 2011	77
TABULKA 93: DAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 JIHLAVA	78
TABULKA 94: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 JIHLAVA	78
TABULKA 95: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY ZA ROK 2011 JIHLAVA	79
TABULKA 96: PŘIJATÉ DOTACE ZA ROK 2011 JIHLAVA	79
TABULKA 97: CELKOVÉ VÝDAJE 2011	80
TABULKA 98: VÝDAJE ZA HOSPODÁŘSKÝ ROK V LETECH	83
TABULKA 99: VÝDAJE SROVNÁVANÝCH MĚST ZA ROK 2009	84
TABULKA 100: VÝDAJE SROVNÁVANÝCH MĚST ZA ROK 2010	87
TABULKA 101: VÝDAJE SROVNÁVANÝCH MĚST ZA ROK 2011	89
TABULKA 103: KOEFICIENTY SROVNÁVANÝCH MĚST	91
TABULKA 104: PŘÍJMY MĚSTA Z MAJETKOVÉ OBLASTI	92
TABULKA 105: PŘÍJMY A VÝDAJE NA JEDNOHO OBYVATELE	93
TABULKA 106: CELKOVÉ PŘÍJMY ZA JEDNOTLIVÁ MĚSTA A ROKY	98
TABULKA 107: NOVÉ EKONOMICKÉ VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ	104

Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem si zvolil „Vliv příjmové politiky města na jeho výdaje“.

V České republice se nachází jen několik málo statutárních měst s počtem obyvatel kolem 50 000 a většina z nich je dlouhodobě zadlužena. Zadlužení stále pokračuje a s vlivem novodobé finanční krize roste ještě více, než je zdrávo. Tento stav není ale dlouhodobě udržitelný a města i přes všechny své dluhy musí hospodařit s omezeným množstvím finančních prostředků. Příjmová a výdajová stránka města by zde měla být převážně vyrovnaná a vedení měst by mělo hledět do budoucna, kde se mohou vyskytnout větší provozní výdaje a být na ně připravena.

Cílem mé diplomové práce je zhodnotit hospodaření vybraných měst, jejich finanční prostředky a možnosti. V práci srovnávám pět velmi podobných měst rozložených po České republice. Města jsou: Teplice, Děčín, Kladno, Karlovy Vary a Jihlava. Tato města mají velmi podobnou strukturu příjmů a výdajů, ale velmi odlišné vynakládání s finančními prostředky.

V současné době snižujících se příjmů je velice diskutovaným tématem také zadlužení města a obcí. Průměrný dluh všech měst a obcí je 90 miliard korun a tato částka stoupá. Velký podíl zde mají sice města jako je Praha, Brno, Ostrava a Hradec Králové, ale i ostatní nešetří.

Diplomová práce je zpracována na principu komparace těchto pěti měst, které leží v různých krajích České republiky. Všechny mají přes 50 tisíc obyvatel, přibližně stejnou rozlohu, strukturu příjmů i výdajů a mnoho dalších společných činitelů. Jen jedno město ze všech srovnávaných, a to severočeské Teplice, má dlouhodobě vyrovnaný rozpočet a je bez dluhu.

Hlavní výzkumnou otázkou je: „Co a proč dělají v Teplicích jinak než v ostatních městech?“ Odpověď na tuto otázku budu ve své práci hledat jak v příjmové části rozpočtů měst, tak hlavně i ve výdajové části. Volba zmíněných měst mi dovolila porovnat veškeré příjmové a výdajové oblasti a zjistit rozdíly v nejvíce rozdílných částkách.

Hlavním zdrojem informací o jednotlivých položkách rozpočtů obcí je systém Ministerstva financí České republiky ÚFIS a internetové zpracování veškerých rozpočtů, kde jsou on-line přístupné finanční výkazy uvažovaných obcí. Období, které zvolím, je od roku 2009 do roku 2011 a to z důvodu dostupnosti informací a možnosti předejít jednorázovým výdajům měst. Za pozdější období by ještě nemusely být všechny potřebné informace dostupné.

Z těchto dostupných rozpočtů jsem vybral ty, které se nejvíce liší od ostatních, a zjistím, proč převyšují průměrné výdaje za všechny města nebo proč jsou tak rozdílné.

Při zjišťování informací pro svou diplomovou práci jsem provedl rozhovor s primátorem města Teplice Jaroslavem Kuberou. Během diskuse jsem se též dověděl jeho názory na vedení města bez dluhů, možnosti a výhody. S ostatními městy jsem komunikoval pomocí emailů či telefonátů s příslušnými pracovníky úřadu.

Práce je dělena do čtyř kapitol. V první kapitole uvádím pro lepší pochopení a objasnění problematiky základní teoretické poznatky týkající se zvoleného tématu. Přiblížím zde možnosti financování měst, jak příjmovou, tak i výdajovou stránku a další důležité teoretické hodnoty.

Druhá kapitola se zabývá podrobnou analýzou příjmů a výdajů jednotlivých měst. Analýza je provedena za roky 2009, 2010 a 2011, abych předešel jednorázovým výdajům či výkyvům ve financování a hospodaření.

Ve třetí kapitole se věnuji rozpočtům obcí za dané tři roky a ukazuji na nich největší rozdíly a možnosti, kde města špatně či nezodpovědně využívají finanční prostředky. Zmíním nejčastější rozdíly a pokusím se odpovědět na otázky stanovené v práci. Čtvrtá kapitola shrnuje rozdíly a možnosti jak napravit, upravit nebo přehodnotit hospodaření města, aby nedocházelo k dalšímu postupnému zadlužování.

Nakonec ze zjištěných hodnot učiním závěr, zda je možné řídit dlouhodobě město bez dluhů či se jedná pouze o finanční prostředky města z předchozích prodejů, transakcí či jiných aktivit a stejně hrozí postupné zadlužení.

1 Obecné informace o rozpočtech, daních a městech.

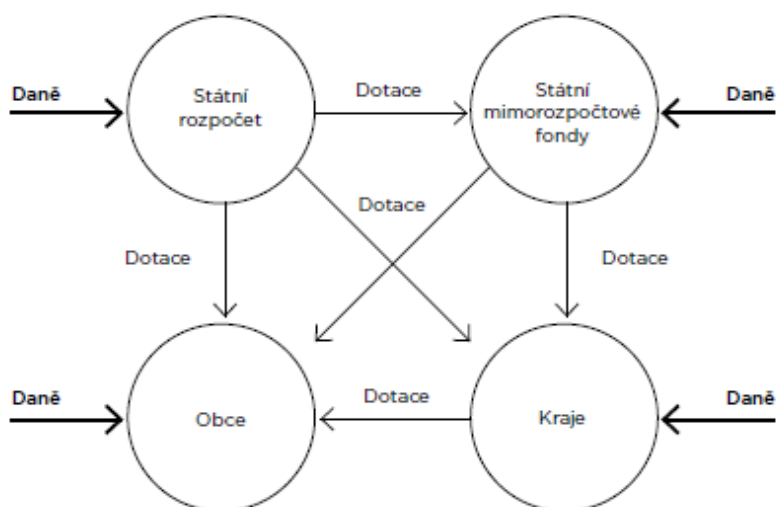
1.1 Obecní rozpočty

Rozpočty obcí jsou suma všech finančních prostředků, se kterými město či obec disponuje. Rozpočet se skládá z příjmové a výdajové složky. Příjmy obcí se rozlišují podle druhu na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace¹.

1.1.1 Příjmová stránka

Tzv. daňové příjmy obcí, jsou jen jedny z mnoha zdrojů, kterými je provoz obce financován. Musíme brát na zřetel, že každá obec může mít trochu jinou skladbu příjmu než obec sousední (nemluvě o rozdílech mezi různě velkými obcemi)².

Obrázek 1: Příjmy obcí

Zdroj: Průvodce komunálními rozpočty, Transparency.cz

Většina příjmů měst se odvíjí od prostředků získaných na katastrálním území. Daňové příjmy odpovídají odvedeným daním z příjmů fyzických a právnických osob, místní

¹ Finance a rozpočet:

<http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

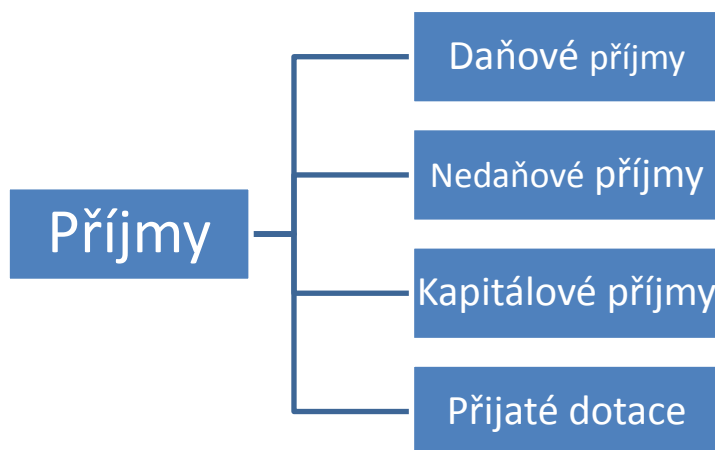
² Dokument: Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu:

http://www.transparency.cz/doc/kr_pruvodce2008.pdf

daně a poplatky si určují samy města a daně z nemovitosti jsou též samostatně určeným příjmem do městské pokladny.

Příjmy měst a obcí mají základní rozdělení do čtyř kategorií:

Obrázek 2: Složení příjmů

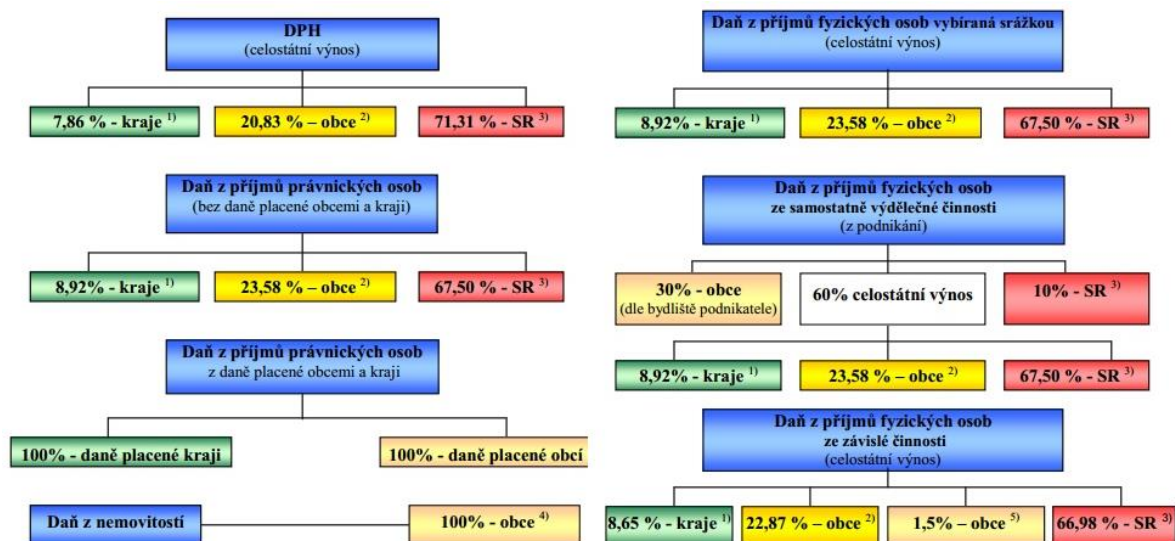

Zdroj: Vlastní tvorba

Přidělení určitého příjmů do rozpočtu města se nejčastěji děje přes tzv. RUD – čili Rozpočtové určení daní. Rozpočtové určení daní naznačuje přerozdělení částí daňového výnosu vybraného v České republice do rozpočtů krajů a obcí. Tento přiděl je stanoven Zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), Vyhláškou č. 316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů a k ní příslušnou přílohou.

Rozložení struktury příjmů je v následujících grafech:

Obrázek 3: Rozpočtové určení daní

Zdroj: Dokument ministerstva financí na rok 2013 až 2015

Zelené pole: Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění.

Žluté pole: Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

- kritéria výměry katastrálních území obce (3 %)
- prostého počtu obyvatel v obci (10 %)
- násobků postupných přechodů (80 %)
- počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (7 %)

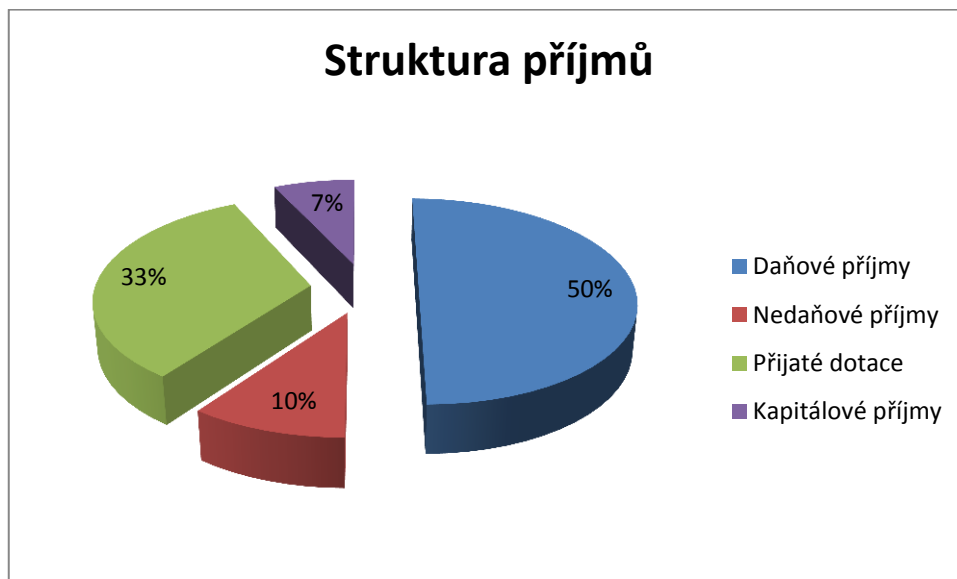
Červené pole: příjmy státního rozpočtu

Oranžové pole: Výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.³

V následujícím grafu si pro lepší představivost a budoucí analýzu příjmů a výdajů v další kapitole ukážeme nejčastější strukturu příjmů. Ve většině případů je rozložení velmi podobné. Procentuální rozložení také odpovídá +/- 5 p.b.

³ Schéma RUD – ministerstvo financí ČR: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Schema_RUD_2013-2015.pdf

Obrázek 4: Struktura příjmů

Zdroj: Vlastní tvorba, procenta odpovídají nejčastějšímu složení příjmů analyzovaných měst.

V následující části jsou veškeré příjmy rozděleny podle kategorií, se kterými se budeme setkávat v následujících kapitolách.

1.1.1.1 Do daňových příjmů se zahrnují tyto daně:

Daňové příjmy se skládají celkem z 9 položek. Položky jsou seřazeny podle generovaných příjmů, které přinášejí všem obcím či městům:

- Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku,
- daně z příjmů právnických osob,
- daně z příjmů fyzických osob,
- správní poplatky,
- daně z majetku,
- místní poplatky z vybraných činností a služeb,
- ostatní odvody z vybraných činností a služeb,
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí,
- ostatní daňové příjmy.

Pro následující srovnání je důležité si připomenout i určení daňového koeficientu u našich pěti srovnávaných měst. V následující tabulce je přehledné zobrazení pro určení místního koeficientu.

Tabulka 1: Místní koeficienty

Velikost obce	Koeficient
Do 1000 obyvatel	1
1000 až 6000 obyvatel	1,4
6000 až 10 000 obyvatel	1,6
10 000 až 25 000 obyvatel	2
25 000 až 50 000 obyvatel	2,5
Nad 50 000 obyvatel a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,5
V Praze	4,5

Zdroj: server Peníze.cz, 14. 12. 2012

1.1.1.2 Jednou z kapitol rozpočtu jsou také nedaňové příjmy:

Nedaňové příjmy v sobě zahrnují příjmy měst a obcí, které jsou tvořeny prodejem vlastních výrobků, pronájmem majetku též důležitými výnosy z finančního majetku. Položky jsou seřazeny podle výše příjmu, který městu přináší:

- Příjmy z pronájmu majetku,
- odvody přebytků organizací s přímým vztahem,
- příjmy z vlastní činnosti,
- přijaté sankční platby,
- výnosy z finančního majetku,
- přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let,
- ostatní nedaňové příjmy,
- příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku.

1.1.1.3 Oblast kapitálových příjmů se skládá z:

Kapitálovými příjmy rozumíme příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, včetně přijatých darů a příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Jedná se o příjmy jednorázového a nepravidelného charakteru. Obec musí vždy dobře zanalyzovat situaci z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Obce i města by v této kategorii měly často zvážit, zda je majetek nepotřebný, chátrající

či dokonce nevýhodný pro město nebo může generovat výhodné příjmy a tudíž ho prodat či pronajmout.

- Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného),
- ostatní kapitálové příjmy.

1.1.1.4 Posledním bodem jsou přijaté dotace:

Přijaté dotace neboli transfery do rozpočtu měst a obcí jsou projevem přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů. Dotace jsou většinou poskytovány vertikálním způsobem, tzn. z rozpočtu vyšších vládních úrovní nižším úrovním. V některých zemích se dotace rozdělují formou horizontální, tedy v rámci stejné úrovně, kdy bohatší jednotky připívají chudším⁴. Nejčastěji se jedná o:

- Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně,
- investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně,

Příjmy obcí se skládají z různorodých položek, se kterými se musí při přípravě rozpočtu počítat. Obce musí brát v potaz výnosy z různých místních poplatků, jako jsou poplatky za popelnice, psy, kočky a mnoho dalších, jež můžou tvořit i značnou část příjmů menších obcí.

1.1.2 Výdajová stránka

Výdajová stránka⁵ obce je častěji složitější než příjmová. Velmi zde záleží na odpovědnosti zastupitelstva a rozhodnutích vedení. Výdajová stránka se týká správy města, obnovy, mezd státních zaměstnanců, příspěvkových organizací, opravy obecního majetku či investičních plánů. Zdaleka ne všechny výdaje obce mohou zastupitelé ovlivnit. Některé činnosti obce se týkají bezprostředně záležitostí obce - tzv. samostatná působnost. Jiné činnosti vykonává obec za stát - tzv. přenesená působnost. Například zajišťuje provoz stavebních úřadů. U tzv. obcí s přenesenou působností mohou tyto činnosti zajišťované státem představovat významnou část rozpočtu.

⁴ Stránky ministerstva financí ČR:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_rozpocet_kap312_65511.html

⁵ Ministerstvo financí a Rozpočty obce – výdaje:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11451.html,

<http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Další část rozpočtů jsou povinné výdaje, jejichž vynaložení je striktně předepsáno zákony a rozpočtem obce pouze "protečou". Například výdaje v sociální oblasti. Část činností obce musí zajistit ze zákona, například zajistit odvoz odpadu. Je ale možné hledat různé cesty, jak tyto povinnosti zajistit.

1.1.2.1 Výdaje se rozlišují dle druhu:

- Běžné výdaje, což jsou prostředky použité hlavně na každodenní provoz obce, v následujících letech už z nich nebude žádný přímý užitek.
- Kapitálové výdaje, což jsou investice do majetku obce, z kterého bude resp. měl by být užitek i v následujících letech.

1.1.2.2 Výdaje se rozlišují dle účelu:⁶

- Zemědělství a lesní hospodářství,
- průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana a
- všeobecná veřejná správa a služby.

V prvním bodě zemědělství a lesy se obecní rozpočet potýká s problematikou zemědělské a potravinářské činnosti a rozvoje § 101⁷, což obsahuje programy podpory rozvoje a restrukturalizace zemědělské produkce. Patří sem formy podpory privatizovaných hospodářství, jako je rekonstrukce a modernizace hospodářství, zúrodnění a kultivace zemědělské půdy, podpora rozvoje zpracovatelských podniků, podpora udržení genetického potenciálu, rozvoje informatiky apod. Patří sem i správní výdaje institucí, jestliže jsou určeny výlučně k zabezpečování těchto programů. Patří sem náklady státu (obce) na provoz vlastních zařízení. Nepatří sem zejména formy podpory, jejichž prioritou je zachování určitého objemu, ceny a příjmů ze zemědělské produkce, které patří do pododdílu regulace zemědělské produkce a trhu.

⁶ Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11451.html

⁷ Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11452.html

Druhou důležitou částí v zemědělství je lesní hospodářství § 103⁸. Pěstební činnost jako podpora pěstební činnosti, řešení důsledků vnějších vlivů (imise a hmyzích škůdců) na hospodaření v lesích bez ohledu na kategorii lesa či imisní pásmo (v imisních oblastech, ostatních oblastech se zvláštním režimem hospodaření, v lesích drobných vlastníků). Podpora ostatních produkčních činností, správa v lesním hospodářství, celospolečenské funkce lesů - podpora mimoprodukčních funkcí lesa mající celospolečenský význam, jako např. práce lesnicko-technických meliorací a hrazení drobných vodních toků - bystřin, výstavba a údržba lesních cest, svážnic a chodníků v lesích se zvláštním režimem hospodaření, protierozní a proti lavinová opatření, ochrana a zvelebování chovů ohrožených druhů zvířat, zvelebování myslivosti v celospolečenském zájmu, ochrana ustupujících a ohrožených druhů lesních dřevin, protipožární ochrana v lesích, mimořádná opatření při přemnožení hmyzích škůdců a chorob, ostatní práce celospolečenského významu. Nepatří sem činnosti související s lesnickým výzkumem a také záležitosti lesního hospodářství.

V kategorii průmysl se obecní výdaje vážou na průmysl, stavebnictví, obchod a služby. Zde zastupitelé a vedení obcí či měst řeší otázky týkající se financování těžebního průmyslu a energetiky, ostatní odvětvové a oborové záležitosti v průmyslu a stavebnictví, zahraniční obchod, turismus a služby, výzkumem a vývojem v průmyslu, stavebnictví, obchodu a službách. Do této kategorie spadá i velmi řešená oblast dopravy, ať už pozemní komunikace jako dálnice, silnice či cyklostezky, tak i vodní, železniční a letecká doprava.

Důležitým bodem je zde správa vodního hospodářství včetně odvádění a čištění odpadních vod. Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly včetně kanalizačních sítí a septiků. Tyto výdaje obecně zahrnují sběr a čištění odpadních vod (ve společných, veřejných i individuálních systémech), tj. odvádění odpadních vod, srážkových vod, kanalizační sítě a čistírny odpadních vod, včetně předčišťování a speciálních provozů pro odpadní vody z určitých průmyslových procesů (např. neutralizační stanice, odfenolovací zařízení; retenční a akumulární nádrže pro řízené vypouštění odpadních vod; septiky).

⁸ Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11452.html

Činnost spojů, výzkum a vývoj, Všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce, Bezpečnost práce, Všeobecné finanční záležitosti, Geologie, Meteorologie, Činnost ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství.

Služby pro obyvatelstvo⁹ zahrnuje výdaje na zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání, školy zajišťující střední vzdělávání, školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, ostatní zařízení související s výchovou a vzděláváním mládeže, školy zajišťující vyšší odborné vzdělávání, zařízení vysokoškolského vzdělávání a plno dalších zájmových kroužků pro obyvatele města. Mezi nejnákladnější patří ve většině měst správa ve vzdělávání, základní školní docházka, která je povinná ze zákona a potom střední školy. Těchto zařízení bývá ve městech více a financování je proto náročnější.

Jedním z nejdůležitějších a nákladnějších je oblast sociálních věcí a politiky zaměstnanosti. Do této kategorie spadají dávky a podpory sociálního zabezpečení, což zahrnuje důchodové pojištění a nemocenské pojištění. Další částí jsou dávky státní sociální podpory a příspěvek na úhradu nákladů bydlení. Mezi dávky státní sociální podpory patří příspěvek na dítě, porodné, rodičovský příspěvek, příspěvek na dopravu a mnoho dalších.

Nákladnou oblastí je také politika zaměstnanosti. Zde se obecní rozpočet setkává výdaji na rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, odbornou praxi absolventů a třeba také podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti také zahrnují sociální pomoc starým a zdravotně postiženým občanům. Sem patří např.: sociální ústavy pro dospělé, domovy či penziony pro důchodce a zdravotně postižené, pečovatelská služba, ústavy péče pro mládež nebo pomoc manželství a rodinám.

Rozpočet obsahuje výdaje na obranu a bezpečnost státu proti vnějšímu ohrožení a preventivní a následná nouzová opatření v případě mimořádných situací celostátního významu. V této oblasti se rozpočet zabývá vojenskou obranou, zabezpečením ozbrojených sil, výzkumem a vývojem v oblasti bezpečnosti, civilní ochranou či hospodářským stavem při případ krize.

Velmi silným problémem financování bezpečnosti je veřejný pořádek, do kterého se zahrnují výdaje na fungování policie a financování pořádku v obci a následné výdaje na

⁹ Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11450.html

soudnictví a právní ochranu občanů. Do této kategorie patří věznice, soudnictví, činnost orgánů státní správy v oblasti právnictví a též kancelář veřejného obhájce.

Předposlední oblastí bezpečnosti je požární bezpečnost a integrovaný záchranný systém. Zde je v rozpočtu místo pro požární jednotky – profesionální či dobrovolní část a vzdělávací a technická zařízení požární ochrany. Kategorie ostatní složky a činnosti integrovaného záchranného systému nezahrnuje vlastní činnosti zabezpečované přímo hasičskými záchrannými sbory okresních úřadů a statutárních měst, vyjma zřizování a technického vybavování operačních a informačních středisek IZS, pro které je zřízena položka 5521. Nezahrnuje činnosti zabezpečované orgány státní správy.

Poledním bodem všeobecná veřejná správa a služby¹⁰. Do této kategorie bylo přiřazeno financování státní moci, státní správy, územní samosprávy a politických stran. Důležitou pod částí jsou zastupitelské orgány, v našem případě zastupitelstva obcí, měst či krajů. Nachází se zde také všeobecná vnitřní státní správa, do které spadá finanční správa, což jsou finanční úřady a jejich ředitelství, celní správa, činnosti okresních úřadů.

Důležitou součástí je regionální a místní správa. Zde je zahrnuta činnost místní správy - Vlastní správní činnost místních orgánů. Zahrnuje i společné činnosti pro místní správu a zastupitelský sbor, nelze-li je oddělit. Výdaje hrazené ze sociálního fondu obcí ve prospěch zaměstnanců obecního úřadu. Dále obsahuje činnost regionální správy - vlastní správní činnost těchto orgánů. Zahrnuje i společné činnosti pro regionální správu a zastupitelský sbor, nelze-li je oddělit.

1.2 Kritéria pro určení porovnávaných měst a daná města

V rámci této práce jsem si vybral následující města, kterými jsou Teplice, Děčín, Kladno, Karlovy Vary a Jihlava. Tato města jsou svoji rozlohou, počtem obyvatel a velikostí rozpočtů přibližně stejná. Všechna města jsou statutárního charakteru, tzn., že v jejich čele stojí primátor.

¹⁰ Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11447.html
Ministerstvo financí – Funkční třídění rozpočtové skladby:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11451.html
Rozpočet obce: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Všechna tyto města mají kolem 50 tisíc obyvatel, nacházejí se většinou v různých krajích, což mojí práci velmi napomáhá ve srovnání a stanovení hypotéz. Rozpočet se skládá ze stejných položek, které se dají mezi sebou velmi dobře porovnávat. Příjmy a výdaje jsou srovnatelné jak strukturou, tak i jejich velikostí a rozpětím.

Pro tuto práci jsem vybral následující města a zde je lehce nastíněna jejich poloha, situace a charakteristika:

1.2.1 Teplice

Teplice jsou lázeňské statutární město v Ústeckém kraji. Leží 15 km západně od Ústí nad Labem v široké kotlině mezi Krušnými horami a Českým středohořím. Dominantou města viditelnou zdaleka je Doubravská hora. Teplice mají přes 50 tisíc obyvatel a jsou známé jako lázeňské město i svým fotbalovým klubem FK Teplice. Teplice jsou jedním z mála měst s dlouhodobě vyrovnaným rozpočtem a pravicovou politikou. Od 90. let minulého století řídí město kontroverzní, ale velmi pokrokový primátor Jaroslav Kubera. Primátor je členem politické strany ODS a díky pravicové politice a vlastním názorům drží město bez dluhů. Město se stále rozvíjí a od revoluce zaznamenalo opět rozvoj lázeňství a kultury. I přes snahy o trvalý rozvoj se snaží vedení města držet finance vyrovnané. Stav financí od roku 2000 do konce roku 2011 je + 368 913 160 Kč.

Pro velmi přesný příklad bych použil slova primátora z webových stránek města:

„Slovo primátora.”¹¹

Dobrý den, Vítám Vás na oficiálních stránkách statutárního města Teplice.

Dovolte mi, abych Vám krátce představil Teplice jako prosperující město, které se už dávno zbavilo špatné pověsti, způsobené ekologickou katastrofou. Už od roku 1989 vedení města při své práci vychází z principu, že základem obce je svobodný občan a úkolem radnice je starat se o to, aby v našem městě bylo příjemné žít a přitom do života občanů zasahovat co nejméně. Tento přístup se ukázal jako správný, a tak je dnes díky privatizaci bytového fondu většina domů, včetně sídlišť, opravená. Vedení města se dlouhodobě soustřeďuje na priority, které slouží co největšímu počtu občanů. Postupně jsou modernizovány městské komunikace, veřejné osvětlení, dětská hřiště, pravidelně je

¹¹ Oficiální stránky města Teplice: <http://www.teplice.cz/>

podporován sport mládeže a nekomerční kulturní akce. Teplice byly jedním z prvních měst, kde byl zprovozněn bezpečnostní kamerový systém“.

Jaroslav Kubera

1.2.2 Děčín

Děčín¹² je okresní město v Ústeckém kraji na soutoku řek Labe a Ploučnice. Od 1. července 2006 je statutárním městem. Zaujímá rozlohu 118,04 km² a v roce 2011 zde žilo přes 50 tisíc obyvatel. Okres Děčín má celkovou rozlohu 909 km² a žije v něm cca 135,5 tis. obyvatel. Je významným říčním přístavem, důležitou železniční křižovatkou a leží na křižovatce několika významných silničních tahů.

Dnešní Děčín sestává ze dvou původně samostatných měst, Děčína spolu se Starým městem a Podmokel, která byla sloučena roku 1942 do jednoho města s německým názvem Tetschen-Bodenbach. Od 1947 má město krátký český název Děčín. Město Děčín používá původní znak královského města - tím je v červeném poli Český dvouocasý lev s korunkou, držící parmu.

Městu Děčín vládne primátor František Pelant za stranu ČSSD. Jak je známo, ČSSD je stranou sociálně demokratickou a tudíž i politika města je taková. Na financích města je to znát a město i přes svou polohu je zadlužené. Stav financí od roku 2000 do konce roku 2011 je -128 951 770 Kč.

1.2.3 Karlovy Vary

Karlovy Vary jsou statutární město v západních Čechách a metropole Karlovarského kraje¹³. Počet obyvatel ve městě se pohybuje kolem 50 tisíc a rozloha činí 59,10 km². Je významným lázeňským střediskem se známým sklářským a potravinářským průmyslem.

Oblast oplývá přírodním bohatstvím, což se projevuje v místním průmyslu, který je zaměřen na jeho využívání. Jedná se o již zmiňované minerální prameny (výroba balené minerální vody) či ložiska kaolínů, jehož se využívá pro výrobu zdejšího porcelánu.

¹² Oficiální stránky města Děčín: <http://www.mmdecin.cz/>

¹³ Stránky magistrátu města Karlovy Vary: <http://www.mmkv.cz/index.asp?menu=1>

Město Karlovy vary mělo velmi rozporuplné vedení města. Koalice ODS-ČSSD byla pro oblast Karlovarska velmi špatná. Karlovarská krajská vládnoucí koalice ODS-ČSSD začala realizovat svůj velký transformační plán. Sloučení chebské, sokolovské a karlovarské nemocnice do jedné akciové společnosti známé dnes jako KKN – Karlovarská krajská nemocnice. Tento krok stál Karlovarsky kraj velké finanční prostředky a město se dostalo do velkých dluhů. Rozpočet Karlových varů se pohybuje jako na horské dráze, od roku 2001 do roku 2011 je stav prostředků -374 669 720 Kč. Toto číslo je úplný opak proti městu Teplice, které je skoro tu samou částku v kladném stavu.

1.2.4 Kladno

Kladno je statutární město ve středních Čechách¹⁴, s téměř 70 tisíci obyvateli (2011) je největším městem Středočeského kraje. Kladno je třinácté největší město České republiky. Nachází se 25 km severozápadně od Prahy v Kladenské tabuli, která představuje západní část Pražské plošiny, na rozhraní s Křivoklátskou vrchovinou. Jižní a západní část města se nachází na poměrně rovinatém území, které tvoří rozvodí mezi Vltavou a Berounkou.

Již roku 1830 byla v Kladně uvedena do provozu koňská dráha, určená tehdy hlavně pro převoz dřeva. Vedla z Brusky (dnes Praha Dejvice) na Vejhybku (dnes Kladno-Výhybka). Šlo o druhou veřejnou železnici 1840. Roku 1850 byl otevřen první důl Lucerna, roku 1889 ocelárny Poldi. Kladno se tak stalo jedním z průmyslových center Čech a rychle rostlo počtem obyvatel, rozlohou i významem. Velmi aktivní zde bylo dělnické hnutí, docházelo zde ke stávkám a demonstracím a Kladno se také stalo jedním z ohnisek českého komunistického hnutí. Těžký průmysl také znamenal poškození zdejšího životního prostředí.

Po pádu socialismu byl zdejší průmysl poškozen neúspěšnou privatizací. Vladimír Stehlík, který skrze svou firmu Bohemia Art většinu ocelárny převzal a přivedl podnik během několika let za podezřelých okolností ke krachu, což znamenalo ukončení řady provozů a rozdělení firmy. Město se s ekologickými i ekonomickými následky tohoto případu potýká dodnes.

¹⁴ Oficiální stránky města Kladno: <http://www.mestokladno.cz/>

V dnešní době vládne městu Kladno primátor ing. Dan Jiránek za stranu ODS. Město se se svou finanční stránkou dostalo do velkých problémů v roce 2008 až současnost. Stav financí od roku 2000 do konce roku 2011 je -621 421 480 Kč.

1.2.5 Jihlava

Jihlava je statutární město, původně pouze moravské, dnes po obou stranách česko-moravské zemské hranice (tvořené zčásti řekou Jihlavou)¹⁵. Historické město, založené ve 13. století jako hornické s těžbou stříbra, je od roku 1982 městskou památkovou rezervací a od roku 2000 centrem Kraje Vysočina. Město má přes 50 tisíc obyvatel a od roku 2004 Vysokou školu polytechnickou. V Jihlavě je významný průmysl, zoologická zahrada a vaří se zde pivo Ježek. Historické jádro je městskou památkovou rezervací.

Primátorem je v současné době ing. Jaroslav Vymazal. Vládne zde za stranu ODS. Stav financí od roku 2000 do konce roku 2011 je +140 133 070 Kč.

¹⁵ Oficiální stránky města Jihlava: <http://www.jihlava.cz/>

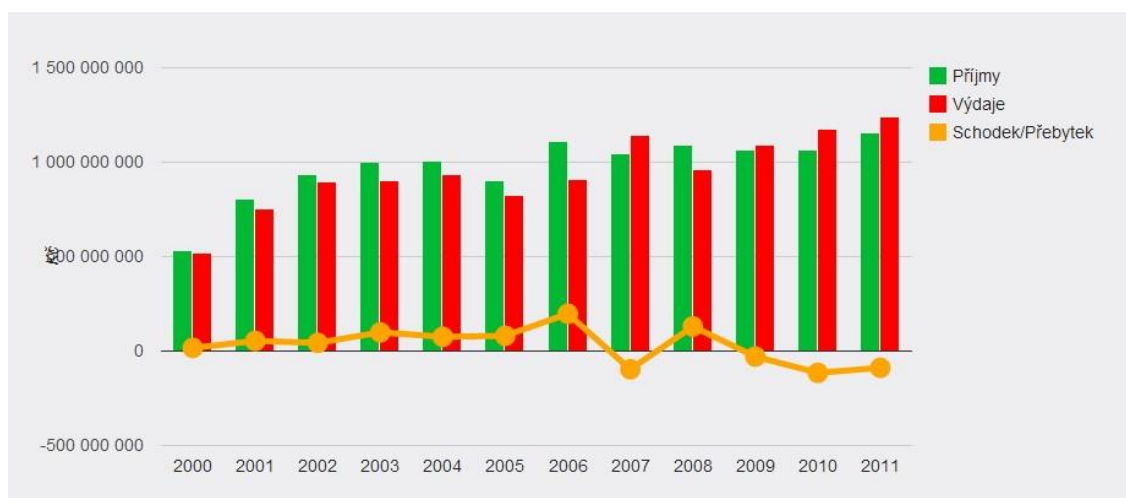
2 Analýza příjmů a výdajů daných měst

Analýzu příjmů bych začal postupně od roku 2009 až do roku 2011, protože poslední souhrnné údaje se uvádějí za celý rok 2011. Během této kapitoly analyzuji příjmy a výdaje měst, které jsem vybral podle podobných kritérií, poukážu na nejčastější příjmové a výdajové položky a určím místa, kde může obec jako taková dělat nejčastěji chyby ve financování svých závazků a investic.

2.1 Analýza rozpočtu města Teplice za roky 2009 - 2011

V části analýza rozpočtu města Teplice se budu zabývat detailním rozebráním městských příjmů a výdajů a na základě těchto skutečností se pokusím zjistit, zdali je možné spravovat město dlouhodobě bez zadlužení, jako je tomu u Teplic. V rámci rozboru roků 2009 až 2011 se pokusím nalézt odchylky ve financování města a hlavně na straně výdajů, která je nejčastěji ovlivněna rozhodnutím vedení města.

Tabulka 2: Vývoj příjmů a výdajů města Teplice

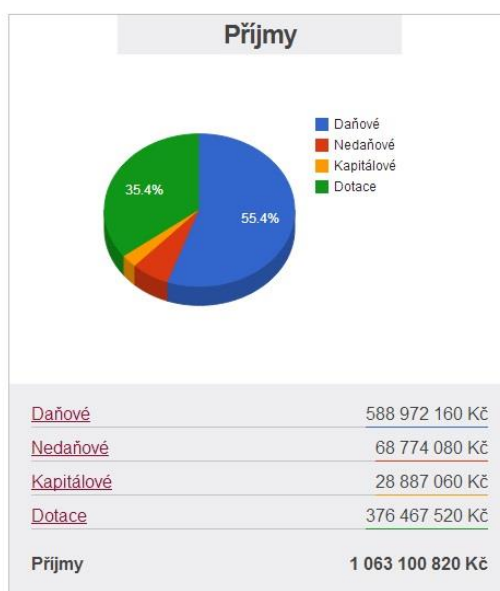
Zdroj: Celkový vývoj hospodaření města Teplice, <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice?rok=2007>

Jak je vidět v předchozím grafu, příjmy a výdaje města Teplice byly od roku 2000 do roku 2008 většinou v kladném stavu a město se nacházelo v přebytku. Pouze rok 2007 a poté od roku 2008 kdy se v České republice začala promítat novodobá finanční krize, se přehoupł rozpočet do záporných čísel. V následující části si probereme detailněji roky 2009 až 2011.

2.1.1 Příjmy a výdaje 2009

Rok 2009 byl pro město ve znamení klesajících příjmů. Oproti roku 2008 se snížení týkalo asi 30 milionů korun. Pro financování takto velkého města se nejedná o částku rozhodující o přežití, ale každé snížení se podle primátora musí odrazit ve výdajích.

Tabulka 3: Příjmy za rok 2009

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice?vydaje=vse&rok=2009#rok>

Největší snížení se týkalo daňových příjmů. Oproti roku 2008 nejvíce poklesly příjmy z daní z příjmu právnických osob. Tento příjem se pro město snížil o více jak 50 milionů korun a příjem z fyzických osob skoro o 25 milionů korun. V následující tabulce lze pozorovat, jak se prohodily příjmy, které jsou seřazeny sestupně. V roce 2008 byly ještě na druhém místě právnické osoby a následovaly fyzické osoby. Zde je opět vidět pokles průmyslové výroby a ovlivnění příjmů.

Tabulka 4: Daňové příjmy za rok 2009

Daňové příjmy za rok 2009	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	216 746 610 Kč
Daně z příjmů fyzických osob	125 669 150 Kč
Daně z příjmů právnických osob	117 892 550 Kč
Daně z majetku	66 743 190 Kč
Správní poplatky	33 771 400 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	18 443 760 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	9 647 250 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	58 250 Kč
Celkem	588 972 160 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/danove/2009?vydaje=vse>

Oproti stálým poklesům město inkasovalo více příjmů v oblasti daní z majetku. V tomto roce rozhodl primátor Kubera o zvýšení daní z majetku¹⁶. Tento krok přinesl městu částku okolo 46 milionů korun, kterou město použilo na snížení schodku. Další příjmy, jakými jsou místní poplatky a ostatní odvody z vybraných činností, se skoro nezměnily. Teplice by mohly tyto příjmy velmi ovlivnit. Jedná se zde třeba o příjem za rekreační poplatek, ale vzhledem k lázeňským hostům by zvýšení poplatku mohlo znamenat snížení příjmu jinde.

Tabulka 5: Nedaňové příjmy za rok 2009

Nedaňové příjmy za rok 2009	Částka
Příjmy z pronájmu majetku	32 880 770 Kč
Výnosy z finančního majetku	10 898 780 Kč
Příjmy z vlastní činnosti	9 841 930 Kč
Přijaté sankční platby	7 186 670 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	3 409 000 Kč
Ostatní nedaňové příjmy	3 379 910 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	975 480 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	201 540 Kč
Celkem	68 774 080 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/nedanove/2009?vydaje=vse>

Nedaňové příjmy se městu oproti daňovým příjmům mírně navýšily. Město zde získalo přibližně o 8 milionů více než v předchozím roce. Částka za příjmy z pronájmu

¹⁶ Webové stránky fórum pro Teplice: <http://www.proteplice.cz/index.php?page=11>

majetku se zvýšila o 4 miliony, ale oproti tomu se snížil příjem z finančního majetku skoro o 10 milionů korun. Ostatní položky se téměř neměnily.

Ve snaze snížit schodek města se vedení rozhodlo v roce 2009 zvýšit příjem prodejem dlouhodobého majetku. Tento příjem byl skoro trojnásobný oproti roku 2008.

Tabulka 6: Příjmy z kapitálového majetku za rok 2009

Kapitálové příjmy za rok 2009	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	28 887 060 Kč
Celkem	28 887 060 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/kapitalove/2009?vydaje=vse>

Částka přijatých prostředků ze státního rozpočtu se změnila jen mírně. Město získalo více o 4 miliony korun. Tyto prostředky navíc nejsou nijak závratné, ale dají se využít na obnovu parků, chodníků či jiných prostranství.

Tabulka 7: Přijaté dotace za rok 2009

Přijaté dotace za rok 2009	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	362 624 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	7 724 880 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	6 118 640 Kč
Celkem	376 467 520 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/dotace/2009?vydaje=vse>

Výdaje:

Výdaje města Teplice se za rok 2009 velmi zvýšily. Jedná se zde o skoro o 130 milionů korun navíc. Největší změna se udála ve výdajích na průmysl, dopravní infrastrukturu a komunikaci. Zde se částka zvýšila o více jak 110 milionů korun. Financování rekonstrukce silnic se téměř zdvojnásobila a částka vydaná na provoz veřejné silniční dopravy byla podpořena téměř 80 miliony korun.

Tabulka 8: Výdaje za rok 2009

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice?vydaje=vse&rok=2009#rok>

Místo k šetření peněžních prostředků město našlo ve vzdělání a veřejné správě. Výdaje zde byly sníženy o více jak 10 milionů.

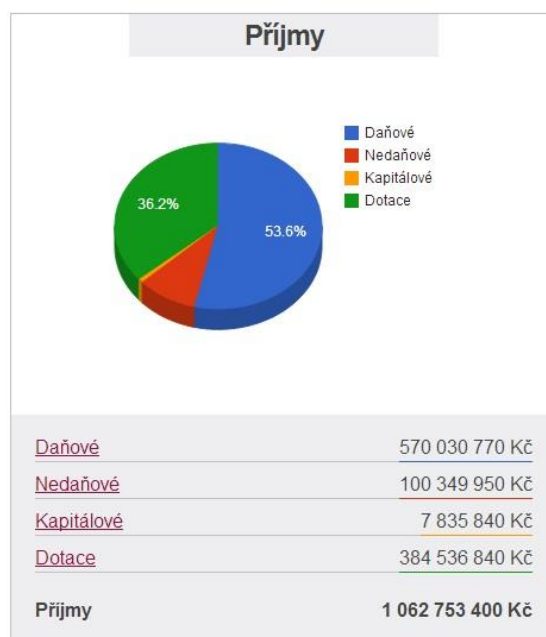
Opakem byla bezpečnost, sociální věci a tělovýchova. V těchto kategoriích bylo potřeba vynaložit více prostředků. Prostředky na bezpečnost jsou stále potřeba a jejich výkyvy a nestálost je známá. Zvýšení vynaložených prostředků na sociální věci je v severních městech spíše trendem. Ačkoliv se nejedná přímo o čistý výdaj města jako takového, zahrnuje se do rozpočtu, ale je přerozdělen z ministerstva. Nejen, že tento fakt podpořilo šetření podniků a snižování stavu pracovníků, ale také větší nároky národnostních menšin. S tímto trendem je potřeba počítat i do dalších několika let.

2.1.2 Příjmy a výdaje 2010

Celkové příjmy za rok 2010 dosáhly výše 1 062 milionů korun. Oproti roku 2009 se snížily pouze o 2 miliony korun, ale zato se změnila struktura. Kapitálové příjmy se snížili

o 2 p.b. a nedaňové příjmy se o 3 p.b. zvýšily. V celkových hodnotách se kapitálové příjmy snížily o 20 milionů, daňové příjmy o 18 milionů, ale nedaňové příjmy se zvýšily o 32 milionů.

Tabulka 9: Příjmy za rok 2010

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice?rok=2010#rok>

Jak bylo napsáno výše, daňové příjmy se snížily o 18 milionů korun oproti předchozímu roku 2009. Největší pokles byl zaznamenán v daních z majetku, kde oproti roku 2009 jsou na poloviční úrovni. Další velké změny k horšímu zaznamenaly obecné daně za zboží a služby, které se snížily o 10 milionů korun.

Tabulka 10: Daňové příjmy za rok 2010 Teplice

Daňové příjmy za rok 2010	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	226 983 550 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	140 978 170 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	114 819 590 Kč
Daně z majetku Pol. 151	35 222 560 Kč
Správní poplatky Pol. 136	30 627 200 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	14 773 310 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	6 604 990 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	21 400 Kč
Celkem	570 030 770 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/danove/2010>

Ačkoliv většina příjmů se během roku 2010 snižovala, daně z příjmu fyzických osob se zvýšily až o 15 milionů korun. Částka 15 milionů korun pocházela hlavně z příjmů osob samostatně výdělečně činných¹⁷. Ostatní daně z příjmu fyzických osob se téměř nezměnily.

Tabulka 11: Nedaňové příjmy za rok 2010 Teplice

Nedaňové příjmy 2010	Částka
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	34 992 400 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	22 778 310 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	13 799 990 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	9 693 500 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	9 286 300 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	6 494 710 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	3 000 590 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku Pol. 231	304 150 Kč
Celkem	100 349 950 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/nedanove/2010>

Zatímco daňové příjmy se spíše snižovaly, nedaňové příjmy generovaly přírůstek přes 30 milionů korun. Nejvíce nových finančních prostředků (19 milionů korun) přinesly odvody přebytků organizací s přímým vztahem, kam patří příspěvkové organizace atd. Další nové příjmy byly z vlastní činnosti asi 4 miliony korun a přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let s částkou přes 8 milionů.

Tabulka 12: Kapitálové příjmy za rok 2010 Teplice

Kapitálové příjmy za rok 2010	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	7 781 040 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku Pol. 320	54 800 Kč
Celkem	7 835 840 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/kapitalove/2010>

¹⁷ Daňové příjmy města Teplice za rok 2010: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/danove/2010>

Kapitálové příjmy nevygenerovaly během roku 2010 celkem žádné finanční prostředky. Oproti roku 2009, kdy město mělo příjem kolem 28 milionů korun z prodeje dlouhodobého majetku, má nyní pouze necelých 7 milionů.

Tabulka 13: Přijaté dotace za rok 2010 Teplice

Přijaté dotace za rok 2010	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	370 265 090 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	7 980 980 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	6 290 770 Kč
Celkem	384 536 840 K č

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/dotace/2010>

Hodnota přijatých dotací se téměř neměla. Město zde obdrželo o 8 milionů více v rámci přerozdělení z veřejného rozpočtu.

Výdaje:

Celkové výdaje města Teplice se za rok 2010 dostaly na schodek 114 milionů korun. Vzhledem k předchozím přebytkovým rozpočtům si to mohly Teplice dovolit. Výdaje za rok 2010 byly 1 177 milionů korun.

Tabulka 14: Výdaje za rok 2010

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice?rok=2010#rok>

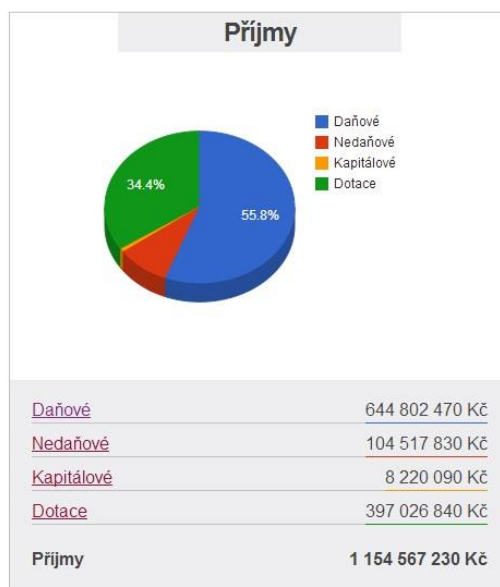
Největší částka byla vydána na průmysl, kde město nově investovalo o více než 50 milionů korun do silniční dopravy. Dalším největším výdajem je stejně jako ve většině severočeských měst kategorie sociální věci s částkou 274 milionů korun (viz výše = nejde o samotný výdaj města). Zde byla jen částka 212 milionů vydána na dávky povahy sociálního zabezpečení.

V pořadí dalším největším výdajem je položka veřejná správa, které je i tak oproti městu Děčín je ve stejném roce nižší o 70 milionů korun (viz další kapitola). Zbylé výdaje jsou nejvíce investovány do kultury, tělovýchovy, bydlení a ochrany životního prostředí.

2.1.3 Příjmy a výdaje 2011

Celkové příjmy za rok 2011 přinesly městu Teplice do městské pokladny 1 154 milionů korun, což je o 90 milionů více než za rok 2010.

Tabulka 15: Příjmy za rok 2011

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice#rok>

Daňové příjmy města Teplice se v roce 2011 celkem vzpamatovaly. Zvýšení celkem o 74 milionů korun bylo pro město velmi vhodné. Jednoduše by se dalo říci, že se dařilo právnickým osobám, které oproti roku 2010 když odvedly 114 milionů, nově to bylo 189 milionů korun. Ostatní daňové příjmy se téměř neměnily. Fyzické osoby naopak ještě klesly o 8 milionů.

Tabulka 16: Daňové příjmy za rok 2011 Teplice

Daňové příjmy za rok 2011	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	232 322 920 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	189 433 790 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	132 919 140 Kč
Daně z majetku Pol. 151	33 491 010 Kč
Správní poplatky Pol. 136	32 956 420 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	18 041 790 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	5 624 200 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	13 200 Kč
Celkem	644 802 470 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/danove/2011>

Nedaňové příjmy města se téměř nezměnily, město zde zvýšilo příjem o 4 miliony korun, což se projevilo u odvodů přebytků organizací s přímým vztahem, kde město získalo o 13 milionů více než v předchozím roce. Ostatní příjmy se lehce snížily.

Tabulka 17: Nedaňové příjmy za rok 2011 Teplice

Nedaňové příjmy za rok 2011	Částka
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	37 324 600 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	35 214 590 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	14 643 920 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	6 528 230 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	5 743 930 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	2 595 700 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	2 464 350 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku Pol. 231	2 510 Kč
Celkem	104 517 830 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/nedanove/2011>

Kapitálové příjmy se téměř opět nezměnily, město Teplice zvýšilo příjem pouze o 1 milion korun.

Tabulka 18: Kapitálové příjmy za rok 2011 Teplice

Kapitálové příjmy za rok 2011	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	7 720 090 Kč
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	500 000 Kč
Celkem	8 220 090 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/kapitalove/2011>

Přijaté dotace se stejně jako v předchozím roce mírně zvýšily. Město získalo z veřejného rozpočtu více o 13 milionů korun, což se mohlo odrazit na počtu obyvatel či rozpočtovém určení daní.

Tabulka 19: Přijaté dotace za rok 2011 Teplice

Přijaté dotace za rok 2011	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	372 939 180 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	17 075 520 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	7 012 140 Kč
Celkem	397 026 840 K č

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice/prijmy/dotace/2011>

Výdaje:

Celkové výdaje za rok 2011 dosáhly konečné částky přes 1 243 milionů korun. Největší snížení výdajů mělo město u položky průmysl, kde vrátilo výdaje na předloňský stav o 50 milionů níže.

Tabulka 20: Výdaje za rok 2011

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/567442-teplice#rok>

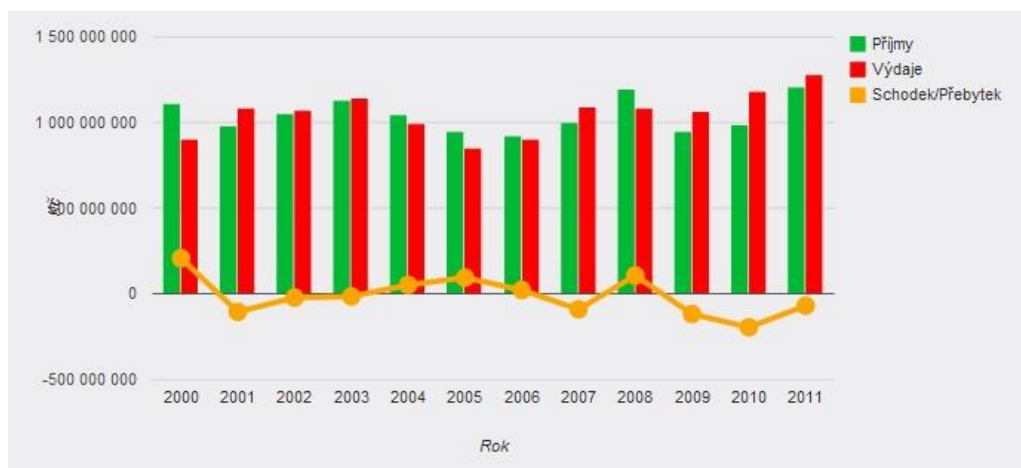
Oproti roku 2010 se velmi zvedly výdaje na veřejnou správu. Zde město vydalo celkem 225 milionů korun, což je nárůst o téměř o jednu polovinu. Částka kolem 90 milionů šla na odškodnění a rehabilitaci kvůli pochybení soudního rozhodnutí. Další nárůst výdajů byl zaznamenán u vzdělání, kde město zvýšilo výdaje také o 50 milionů a 30 milion na ochranu životního prostředí.

Zbylé výdaje zůstaly vyrovnané vzhledem k předchozím rokům.

2.2 Analýza rozpočtu Děčína za roky 2009 - 2011

Na celkovém vývoji financí města Děčín lze vidět, že největší zadlužení přišlo od roku 2009. Roky předtím měly celkem vyrovnaný charakter. Od roku 2008, kdy začala světová finanční krize, se město začalo zadlužovat.

Tabulka 21: Celkový vývoj Děčín

Zdroj: Celkový vývoj hospodaření města Děčín: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin>

V následujících kapitolách bude provedena analýza rozpočtu města Děčín, která pomůže při zjišťování zásadních chyb, které vedou k dluhu města a problémům ve vlastních výdajích.

2.2.1 Příjmy a výdaje 2009

Příjmy:

Struktura celkových příjmů je velmi podobná předchozímu městu Teplice. Tento důvod byl také jedním z kritérií pro výběr města do komparace v této práci.

Tabulka 22: Příjmy za rok 2009

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin?rok=2009#rok>

Celkové příjmy za rok 2009 se velmi razantně propadly. Oproti předchozímu roku 2008, kde sice velkou roli hrál prodej dlouhodobého finančního majetku, je propad o více než 250 milionů korun. V rámci financování více jak 50 tisícového města je tato částka znatelná.

Tabulka 23: Daňové příjmy za rok 2009 Děčín

Daňové příjmy 2009	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	221 160 010 Kč
Daně z příjmů právnických osob	132 460 450 Kč
Daně z příjmů fyzických osob	122 763 250 Kč
Správní poplatky	18 589 630 Kč
Daně z majetku	16 194 850 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	10 620 920 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	5 525 450 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	1 696 070 Kč
Celkem	529 010 630 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/danove/2009>

Daňové příjmy za rok 2009 klesly skoro o 60 milionů korun. Největší pokles byl zaznamenán v příjmech z daní z příjmu jak fyzických tak právnických osob. Právnické osoby odvedly méně o 30 milionů korun a fyzické o 20 milionů korun.

Další velké snížení bylo zaznamenáno u příjmů ze správních poplatků, který se snížil o necelých 10 milionů korun. Zbylé částky jsou přibližně stejné jako v předchozích letech.

Tabulka 24: Nedaňové příjmy za rok 2009 Děčín

Nedaňové příjmy 2009	Částka
Příjmy z vlastní činnosti	10 250 330 Kč
Přijaté sankční platby	6 045 140 Kč
Ostatní nedaňové příjmy	3 973 070 Kč
Výnosy z finančního majetku	3 179 100 Kč
Příjmy z pronájmu majetku	2 351 280 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	1 641 230 Kč
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů	760 970 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	500 000 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	275 090 Kč
Celkem	28 976 210 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/nedanove/2009>

Nedaňové příjmy oproti předchozímu roku klesly o více než 12 milionů korun. Dalo by se říct, že pokles byl skoro o ¼ příjmů. Největší pokles byl u položky Příjmy z vlastní činnosti a to o více jak 6 milionů korun a výnosy z finančního majetku na polovinu částky roku 2008 a to na 3 miliony korun.

Tabulka 25: Kapitálové příjmy za rok 2009 Děčín

Kapitálové příjmy 2009	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	30 316 930 Kč
Celkem	30 316 930 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/kapitalove/2009>

V kategorii kapitálových příjmů za rok 2009 nastala jen jedna změna. Děčín neprodal žádný dlouhodobý finanční majetek a neměl zde jiný příjem než 30 milionů z prodeje dlouhodobého majetku. Oproti roku 2008, kde zde byl realizován prodej finančního majetku za 200 milionů.

Tabulka 26: Přijaté dotace za rok 2009 Děčín

Přijaté dotace za rok 2009	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	327 854 110 Kč
Převody z vlastních fondů	18 003 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	10 510 080 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	1 006 000 Kč
Celkem	357 373 190 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/dotace/2009>

Zatímco většina příjmů za rok 2009 poklesla, dostalo město v rámci dotací z veřejného rozpočtu o více jak 20 milionů korun. Největší částka byla přidána na neinvestičních transferech a 8 milionů korun si město převedlo z vlastních fondů.

Výdaje:

Tabulka 27: Výdaje za rok 2009

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin?rok=2009>

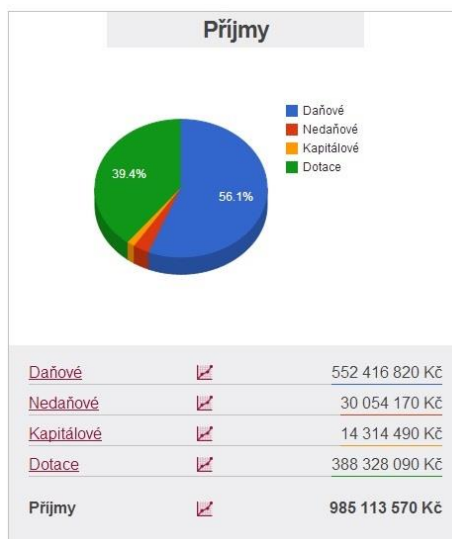
Ačkoliv se celkové výdaje města Děčín snížily o 20 milionů korun, příjmy klesly o více jak 250 milionů korun a tudíž schodek za rok 2009 dosáhl částky přes 117 milionů.

Městu Děčín se opět zvýšily výdaje na položku sociální věci, ale pouze o 4 miliony korun. Další zvýšení výdajů bylo u položky veřejná správa, která si vyžádala více o 11 milionů korun a u výdajů na vzdělání o 15 milionů korun. Šetření se dařilo hlavně u ochrany životního prostředí, kde město snížilo výdaje o 13 milionů korun a u financování bydlení a komunálních služeb o skoro 20 milionů korun.

2.2.2 Příjmy a výdaje 2010

Příjmy města Děčín za rok 2010 dosáhly celkové částky 985 milionů korun. Oproti roku 2009 je tato částka vyšší o 30 milionů.

Tabulka 28: Příjmy za rok 2010 Děčín

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin?rok=2010#rok>

Největší změny příjmů se odehrály v části daňové příjmy a přijaté dotace. V obou částech město získalo více než 60 milionů korun.

Tabulka 29: Daňové příjmy za rok 2010 Děčín

Daňové příjmy za rok 2010	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	234 368 230 Kč
Daně z příjmů fyzických osob	128 575 850 Kč
Daně z příjmů právnických osob	113 061 150 Kč
Daně z majetku	25 889 830 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	21 055 330 Kč
Správní poplatky	16 757 560 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	8 710 310 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	3 998 560 Kč
Celkem	552 416 820 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/danove/2010>

V tabulce daňové příjmy je jasně viditelné, že ačkoliv město přišlo a příjmy z obecných daní ze zboží a služeb a také o znatelné částky v oblasti daní z příjmu, přesto město vybralo více. Celková částka je vyšší o více jak 30 milionů korun. Město je získalo z na daních z majetku, což je částka vyšší o 9 milionů korun a na poplatcích a odvodech na životní prostředí, kde se jedná o částku přes 20 milionů korun. V předchozím roce město zrušilo poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a tím pádem velmi chyběla částka 20 milionů korun.

Tabulka 30: Nedaňové příjmy za rok 2010 Děčín

Nedaňové příjmy 2010	Částka
Příjmy z vlastní činnosti	11 819 790 K č
Ostatní nedaňové příjmy	6 405 710 Kč
Přijaté sankční platby	5 938 770 Kč
Příjmy z pronájmu majetku	2 118 150 Kč
Výnosy z finančního majetku	1 883 380 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 487 000 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	401 370 Kč
Celkem	30 054 170 K č

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/nedanove/2010>

Nedaňové příjmy za rok 2010 se mnoho neměnily. Celková částka se zvýšila pouze o 20 milionů korun a mírně se změnila struktura příjmů. Nenalezneme zde příjmy z finančních transakcí, protože město se veškerých dlouhodobých finančních aktivit vzdalo v předchozích letech a položku splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů.

Tabulka 31: Kapitálové příjmy za rok 2010 Děčín

Kapitálové příjmy 2010	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	14 314 490 Kč
Celkem	14 314 490 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/kapitalove/2010>

Zatímco v předchozí tabulce nebylo mnoho finanční znatelných změn, v roce 2010 klesly příjmy z prodeje dlouhodobého majetku na polovinu a to téměř na 15 milionů korun. Předchozí rok inkasovalo město okolo 30 milionů korun.

Tabulka 32: Přijaté dotace za rok 2010 Děčín

Přijaté dotace 2010	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	352 487 950 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	19 480 590 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	15 799 840 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	534 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	25 710 Kč
Celkem	388 328 090 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/dotace/2010>

Celková částka přijatých dotací ze státního rozpočtu se dostala na 388 milionů korun, což je oproti předchozímu roku o 31 milionů více. Město dostalo do rozpočtu o 20 milionů více v rámci neinvestičních transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a navíc investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně v hodnotě přes 15 milionů korun. Tato částka v loňském rozpočtu vůbec nefigurovala.

Výdaje:

Tabulka 33: Výdaje za rok 2010

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin?rok=2010>

Celkové výdaje za rok 2010 přesáhly příjmy města o více jak 194 milionů korun. Město Děčín tak už zase druhý rok po sobě skončilo se schodkem.

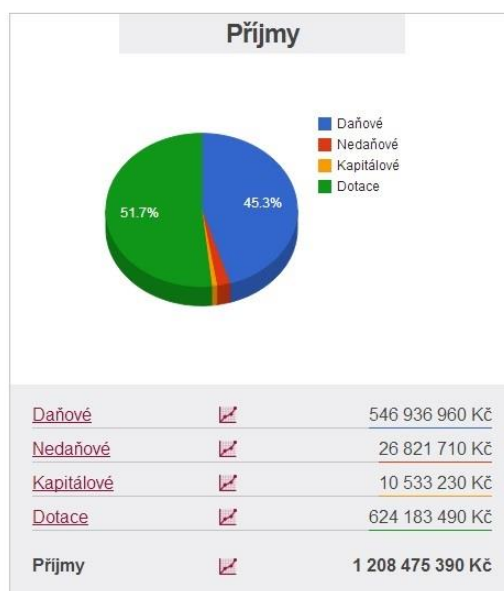
Ačkoliv město v přechodných letech snižovalo své výdaje, v roce 2010 je skokově zvýšilo na celkových 1 179 milionů korun. Téměř ve všech kategoriích rozpočtu došlo ke zvýšení výdajů. Nejvyšší náklady mělo město opět na sociální věci, kde se zvýšení týkalo ovšem pouze 5 milionů korun. Zvýšení výdajů okolo 40 milionů korun se vztahovalo na oblast vzdělávání, tělovýchova a kultura, církve a sdělovací prostředky. Částku 20 milionů navíc dostala veřejná správa.

Oblastí, kde město začalo šetřit, bylo méně a snížení výdajů zaznamenal průmysl, ochrana životního prostředí a bydlení společně s komunálními službami.

2.2.3 Příjmy a výdaje 2011

Celkové příjmy v roce 2011 se vyšplhaly na 1 208 milionů korun. Největší rozdíl je na první pohled vidět ve skoro dvounásobné dotaci ze státního rozpočtu. Ačkoliv město získalo téměř o 220 milionů více, stejně skončilo se schodkem 69 milionů korun.

Tabulka 34: Příjmy za rok 2011

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin#rok>

Většina ostatních příjmů zůstala na první pohled skoro stejná. Nepatrná změna se týkala ovšem daňových příjmů, které se snížily o 6 milionů korun.

Tabulka 35: Daňové příjmy za rok 2011 Děčín

Daňové příjmy 2011	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	237 549 830 Kč
Daně z příjmů fyzických osob	122 783 920 Kč
Daně z příjmů právnických osob	105 443 460 Kč
Daně z majetku	24 559 150 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	21 615 140 Kč
Správní poplatky	19 120 890 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	12 337 190 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	3 527 380 Kč
Celkem	546 936 960 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/danove/2011>

Ačkoliv na obecných daních ze zboží a služeb získalo město o 3 miliony více, na daních z příjmu fyzických a právnických osob přišlo o 15 milionů korun. Zbylé příjmy jsou

velmi podobné předchozímu roku. Jen místní poplatky z vybraných činností a služeb se zvýšily o více jak 3 miliony korun.

Tabulka 36: Nedaňové příjmy za rok 2011 Děčín

Nedaňové příjmy 2011	Částka
Příjmy z vlastní činnosti	12 093 730 K č
Ostatní nedaňové příjmy	5 526 520 Kč
Přijaté sankční platby	5 382 040 Kč
Příjmy z pronájmu majetku	2 080 930 Kč
Výnosy z finančního majetku	1 617 470 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	97 520 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	23 500 Kč
Celkem	26 821 710 K č

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/nedanove/2011>

Nedaňové příjmy stejně jako daňové v roce 2011 klesly. Zde byl pokles oproti předchozímu roku o další 4 miliony korun.

Tabulka 37: Kapitálové příjmy za rok 2011 Děčín

Kapitálové příjmy 2011	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	6 824 990 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	3 708 240 Kč
Celkem	10 533 230 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/kapitalove/2011>

Oblast kapitálových příjmu se snížila také o 4 miliony korun. Město Děčín opět generovalo příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku. Ačkoliv se jednalo pouze o částku necelé 4 miliony korun.

Tabulka 38: Přijaté dotace za rok 2011 Děčín

Přijaté dotace 2011	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	377 243 320 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	238 812 200 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	6 098 270 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	2 029 700 Kč
Celkem	624 183 490 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin/prijmy/dotace/2011>

Nejznatelnější změna se udála v oblasti přijaté dotace. Děčín zde v roce 2011 dostal navíc investiční transfer od veřejných rozpočtů územní úrovně ve výši 238 milionů korun. Tato částka město zachránila od schodku přes 500 milionů korun za rok.

Výdaje:

Celkové výdaje se v roce 2011 dostaly na sumu 1 277 milionů korun. Největší výdaje byly opět na sociální věci. Částka 290 milionů korun byla převážně výdajem na dávky povahy sociálního zabezpečení.

Tabulka 39: Výdaje za rok 2011

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin#rok>

Druhým největším výdajem byla kultura, církev a sdělovací prostředky, kde v roce 2011 byla investice 127 milionů na ochranu památek a péči o kulturní dědictví a národní historické povědomí.

Další největší výdaje byly vynaloženy opět na veřejnou správu, průmysl, vzdělávání a tělovýchovu.

Konečný účet města Děčína za rok 2011 byl ve schodku 69 milionů korun a od roku 2001 do 2011 se dostalo město do stavu – 128 milionů korun¹⁸. Na tomto vývoje se zřejmě podepsala finanční krize, protože největší schodky byly v letech 2009, 2010 a 2011.

¹⁸ Hospodaření města Děčín, souhrn na stránkách rozpočtyobce.cz: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/562335-decin?rok=2011>

2.3 Analýza rozpočtu města Kladno za roky 2009 - 2011

Město Kladno jako více dalších měst v České republice se neumělo v roce 2009 přizpůsobit nadcházející krizi a výdaje ponechalo v částkách předchozích let, ačkoliv příjmy klesaly. V této době se začalo město velmi zadlužovat a v roce 2011 dosáhl celkový dluh města 621 milionů korun.

Tabulka 40: Celkový vývoj Kladno

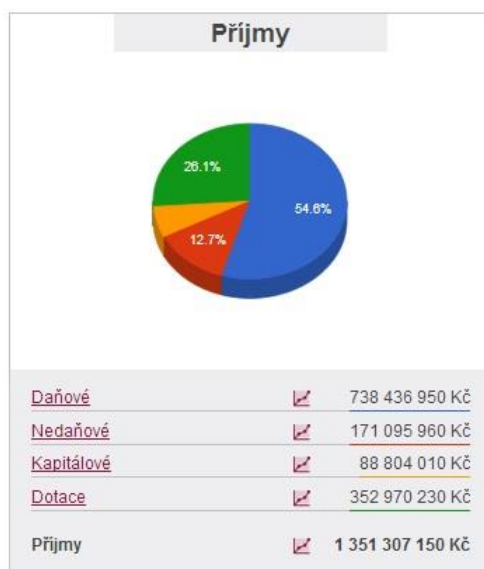
Zdroj: Celkový vývoj hospodaření města Kladno: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno>

V následujících kapitolách zjistíme, které položky nejčastěji tento dluh zapříčinily a kde město chybovalo ve výdajích a hospodaření s finančními prostředky.

2.3.1 Příjmy a výdaje 2009

Celkové příjmy 50 tisícového města ve středočeském kraji byly v roce 2009 na částce 1 351 milionů korun. Oproti roku 2008 klesly příjmy o více jak 250 milionů korun.

Tabulka 41: Příjmy za rok 2009 Kladno

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno?rok=2009#rok>

Ačkoliv byly příjmy Kladna o 300 milionů vyšší než Teplic ve stejném roce, město se zadlužilo o více jak 100 milionů a Teplice jen o 30 milionů korun.

Tabulka 42: Daňové příjmy za rok 2009 Kladno

Přijaté dotace za rok 2009	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	297 238 720 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	172 724 690 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	156 446 850 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	33 993 370 Kč
Správní poplatky Pol. 136	27 955 730 Kč
Daně z majetku Pol. 151	20 372 550 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	19 206 420 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	10 498 620 Kč
Celkem	738 436 950 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/danove/2009>

Daňové příjmy za rok 2009 dosáhly celkové výše přes 738 milionů korun. Nejvyšší příjmy jako ve většině měst tvoří Obecné daně ze zboží a služeb s částkou 297 milionů a poté daně z příjmu fyzických a právnických osob s částkami 172 milionu a 156 milionů korun.

Tabulka 43: Nedaňové příjmy za rok 2009 Kladno

Nedaňové příjmy za rok 2009	Částka
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	135 776 320 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	8 960 510 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	8 742 140 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	8 038 220 Kč
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů Pol. 242	4 641 710 Kč
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	3 102 910 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	845 020 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	786 270 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	135 110 Kč
Celkem	171 095 960 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/nedanove/2009>

Nejvyšší příjmy z celkových nedaňových příjmů 171 milionů korun tvořily příjmy z vlastní činnosti. Do této kategorie patří hlavně příjmy z poskytování služeb a výrobků. Vzhledem k ostatním položkám je tato částka 135 milionů korun důležitým zdrojem financování města.

Tabulka 44: Kapitálové příjmy za rok 2009

Kapitálové příjmy za rok 2009	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	88 804 010 Kč
Celkem	88 804 010 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/kapitalove/2009>

Město Kladno oproti ostatním srovnávaným městům má celkem vysoké kapitálové příjmy. Sice oproti roku 2008 je tato částka o 100 milionů menší, v 1. roce krize je výborná. Tuto sumu bychom mohli označit jako příjmy z částečné privatizace bytového fondu.

Tabulka 45: Přijaté dotace za rok 2009 Kladno

Přijaté dotace za rok 2009	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	315 866 310 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	19 684 450 Kč
Převody z vlastních fondů Pol. 413	12 795 220 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	4 003 700 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	620 550 Kč
Celkem	352 970 230 K č

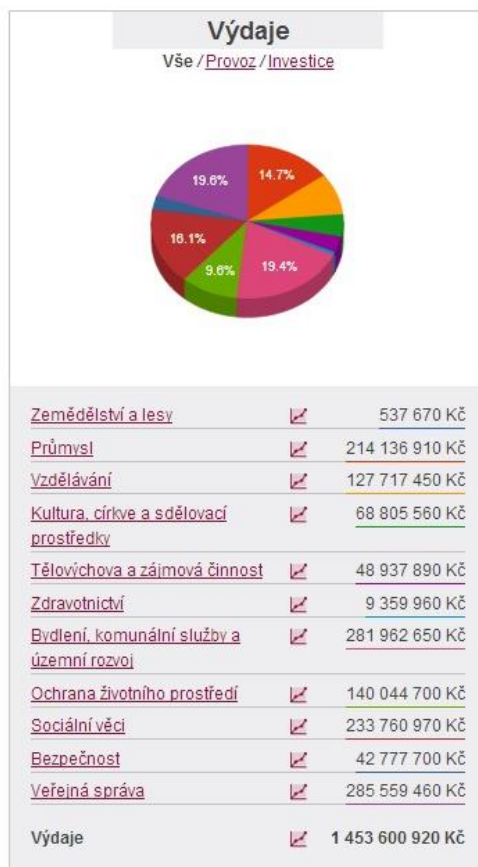
Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/dotace/2009>

Přijaté dotace za rok 2009 jsou odpovídající dalším srovnávaným městům. Předchozí města měly tyto částky taktéž přes 330 milionů korun. Částka skoro 353 milionů korun tvoří v rozpočtu města Kladna na tento rok 26,1 %. U zbylých měst to bylo zpravidla kolem jedné třetiny rozpočtu.

Výdaje:

Celkové výdaje za rok 2009 přesáhly částku 1 453 milionů korun a město Kladno se v tomto roce zadlužilo o dalších 102 milionů korun. Tento dluh za rok 2009 není ohromující, ale v rámci financování dalších let je pro vedení města alarmující.

Tabulka 46: Výdaje za rok 2009 Kladno

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno?rok=2009#rok>

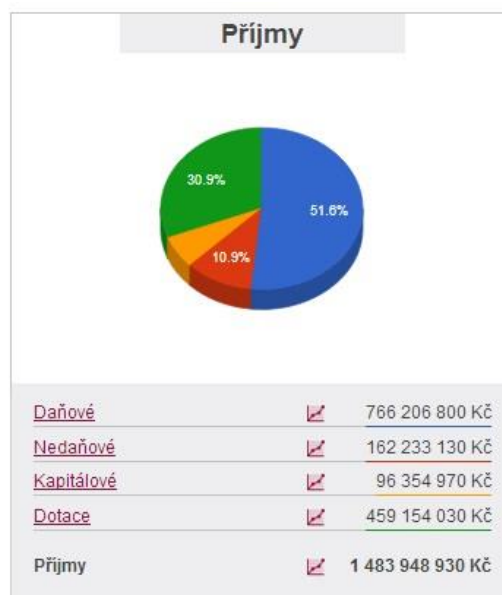
Největší částky město vydává na veřejnou správu (285 milionů korun), bydlení a komunální služby (281 milionů korun), sociální věci (233 milionů korun) a průmysl včetně infrastruktury 214 milionů korun.

Oproti dvěma předchozím severočeským městům má Kladno velmi vysoké výdaje na veřejnou správu, kde je rozdíl oproti Děčínu 85 milionů a Teplicím 130 milionů korun. Co se týká bytové politiky města, je zde alarmující částka 281 milionů korun, z čehož 210 milionů jde na rozvoj bydlení a bytové hospodářství. Teplice a Děčín vydají dohromady pouze 112 milionů korun za rok.

2.3.2 Příjmy a výdaje 2010

V roce 2010 celkové příjmy dosáhly částky 1 483 milionů korun. Částka je o 130 milionů vyšší a struktura se lehce pozměnila. Přijaté dotace se zvýšily v rámci rozpočtu o 4 p.b. na celkových 30,9 % a daňové příjmy se o tyto 4 p.b. snížily.

Tabulka 47: Příjmy za rok 2010 Kladno

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno?rok=2010#rok>

Daňové příjmy dosáhly celkové částky 766 milionů korun a v celkové struktuře příjmů zabírají více jak polovinu. Nejvyšší příjem je opět jako v předchozím roce z obecné daně ze zboží a služeb a poté následují fyzické a právnické osoby.

Tabulka 48: Daňové příjmy za rok 2010 Kladno

Daňové příjmy za rok 2010	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	323 252 780 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	176 382 930 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	155 884 050 Kč
Daně z majetku Pol. 151	32 627 780 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	29 447 000 Kč
Správní poplatky Pol. 136	26 661 090 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	15 056 570 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	6 894 600 Kč
Celkem	766 206 800 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/danove/2010>

Nedaňové příjmy se oproti roku 2009 nepatrně snížily a to o 9 milionů korun. Struktura zůstala přibližně stejná a příjmy se zmenšily proporcionálně. Vzhledem k procentuálnímu zastoupení v celkových příjmech jsou nedaňové příjmy necelých 11 % z celku.

Tabulka 49: Nedaňové příjmy za rok 2010 Kladno

Nedaňové příjmy za rok 2010	Částka
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	134 126 700 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	8 068 470 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	6 947 190 Kč
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů Pol. 242	5 327 200 Kč
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	3 054 450 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	1 657 190 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	1 602 210 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	728 280 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	670 300 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	51 140 Kč
Celkem	162 233 130 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/nedanove/2010>

Oproti častému propadu příjmů v roce 2009 a 2010 se kapitálové příjmy zvýšily o více než 7 milionů korun.

Tabulka 50: Kapitálové příjmy za rok 2010 Kladno

Kapitálové příjmy za rok 2010	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	95 214 380 Kč
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	1 140 590 Kč
Celkem	96 354 970 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/kapitalove/2010>

Ačkoliv tento nepatrný vzestup by se dal interpretovat všelijak, většiny lidí by zde viděla rozprodávání městského majetku. Město ale většinou těmito kroky prodává nepotřebný či nevýhodný majetek. Oproti jiným městům má Kladno místo příjmů z pronájmu majetku vysoké příjmy z vlastní činnosti.

Tabulka 51: Přijaté dotace za rok 2010 Kladno

Přijaté dotace za rok 2010	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	349 995 610 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	59 615 570 Kč
Převody z vlastních fondů Pol. 413	26 499 550 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	19 157 240 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	3 886 060 Kč
Celkem	459 154 030 K č

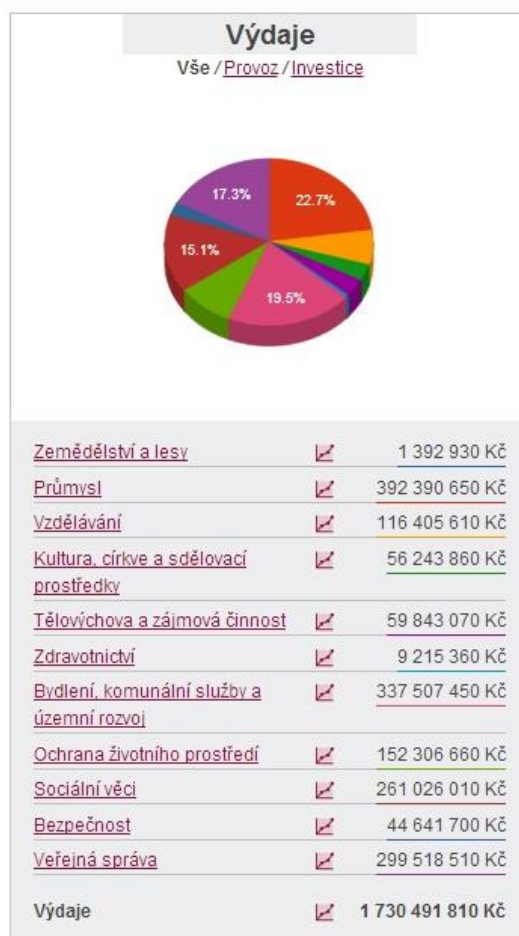
Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/dotace/2010>

Celkové přijaté dotace v roce 2010 dosáhly částky 459 milionů korun. Oproti roku 2010 se částka zvýšila o více jak 100 milionů korun. Nejvíce finančních prostředků navíc město získalo z neinvestičních a investičních transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Z rozpočtů územní úrovně přibýlo kolem 15 milionů v rámci investičních přijatých transferů.

Výdaje:

Celková částka výdajů za rok 2010 přesáhla výši 1 730 milionů korun. Za celkové finanční hospodaření město od roku 2001 je to nejvyšší částka v historii.

Tabulka 52: Výdaje za rok 2010

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno?rok=2010#rok>

Oproti roku 2009, kdy město mělo nejvyšší výdaje na veřejnou správu ve výši 285 milionů korun, se do popředí dostaly položky výdajů jako průmysl a bydlení s komunálními službami. Částka na průmysl se zvýšila o více jak 180 milionů korun. Tento výdaj se týkal převážně odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly¹⁹, kde město muselo investovat částku přes 187 milionů korun.

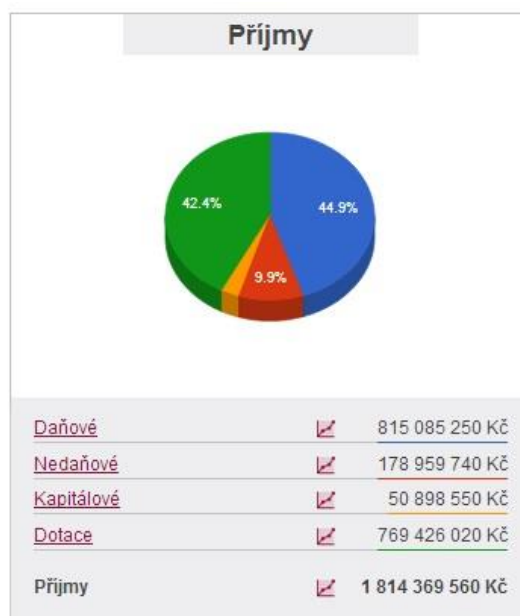
Druhá nejvyšší položka bydlení, komunální služby a územní rozvoj se zvýšila o více než 50 milionů korun. Zde opět město jako v roce 2009 investovalo přes 279 milionů korun do rozvoje bydlení a bytového hospodářství. Zbylé nejvyšší výdaje opět patřily do kategorie veřejná správa a sociální věci. Vzhledem k rostoucí nezaměstnanosti ve všech regionech je částka na sociální dávky o oblasti hmotné nouze pochopitelná. Ostatní městské výdaje stále kolísaly kolem stejné částky.

¹⁹ <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/vydaje/prumysl/2010>

2.3.3 Příjmy a výdaje 2011

Příjmy Kladna za rok 2011 se dostaly na rekordní úroveň a to 1 814 milion korun. Částka se oproti předchozímu roku zvýšila o necelých 400 milionů korun.

Tabulka 53: Příjmy za rok 2011 Kladno

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno#rok>

Daňové příjmy se zvýšily o 50 milionů, nedaňové příjmy o 16 milion a hlavně přijaté dotace o 310 milionů korun. Jediným příjmem, který se celkem viditelně snížil, jsou kapitálové příjmy. Ty čistě záleží na rozhodnutí vedení města a hospodaření s nimi.

Tabulka 54: Daňové příjmy za rok 2011

Daňové příjmy za rok 2011	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	322 614 000 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	196 721 570 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	185 385 880 Kč
Daně z majetku Pol. 151	36 498 610 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	27 074 610 Kč
Správní poplatky Pol. 136	23 560 420 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	18 717 640 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	4 512 520 Kč
Celkem	815 085 250 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/danove/2011>

Daňové příjmy, jak je vidět v tabulce a napsáno výše se zvýšily o 50 milionů korun. Poprvé se také změnila struktura a příjmy právnických osob předstihly příjmy fyzických osob. Příjmy od podnikatelů a firem se zvýšily během roku o více jak 40 milionů korun a v regionu se opět začalo více dařit. Příjmy z fyzických osob se také zvýšily, ale nepatrně o 9 milionů korun.

Tabulka 55: Nedaňové příjmy za rok 2011

Nedaňové příjmy za rok 2011	Částka
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	136 394 890 Kč
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů Pol. 242	16 506 870 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	11 778 110 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	6 812 860 Kč
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	3 985 070 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	1 924 210 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	789 840 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	450 000 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	300 610 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	17 280 Kč
Celkem	178 959 740 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/nedanove/2011>

Nedaňové příjmy se zvýšily a to o 16 milionů korun. Největší zásluhu měly splátky půjčených prostředků, které generovali více než 11 milionů korun a ostatní nedaňové příjmy s růstem o 5 milionů korun. Zbylé položky strukturu příjmů téměř neměnily.

Tabulka 56: Kapitálové příjmy za rok 2011

Kapitálové příjmy za rok 2011	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	50 578 550 Kč
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	320 000 Kč
Celkem	50 898 550 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/kapitalove/2011>

Jediné kapitálové příjmy se snížily, a to skoro o 40 milionů korun. Kladno se během roku rozhodlo pro méně prodeje či už nemělo skoro co prodávat.

Tabulka 57: Přijaté dotace za rok 2011 Kladno

Přijaté dotace za rok 2011	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	356 060 090 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	307 182 480 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	87 614 620 Kč
Převody z vlastních fondů Pol. 413	13 000 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	5 568 830 Kč
Celkem	769 426 020 K č

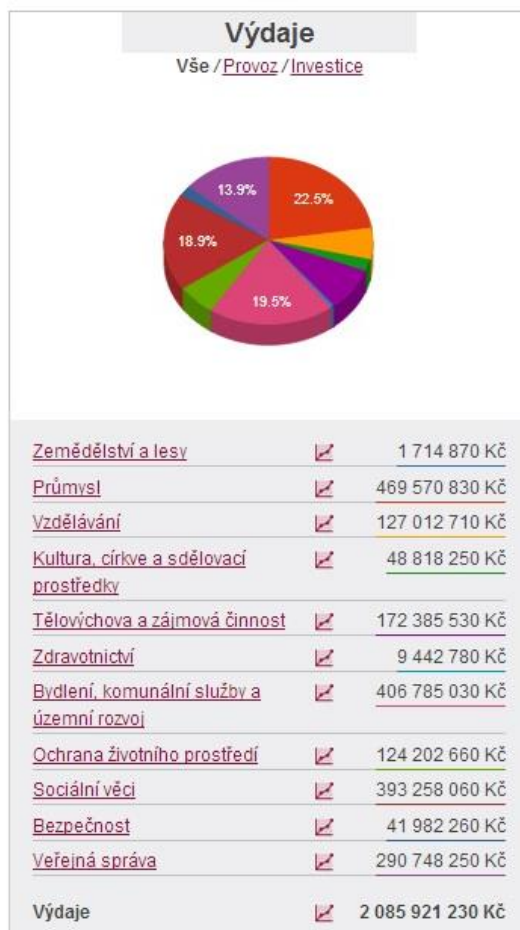
Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/prijmy/dotace/2011>

Největší změna ve struktuře příjmů byla v rámci přijatých dotací. Celková částka dosáhla výše 769 milionů korun, což je skokové zvýšení o více jak 250 milionů korun. Když se na tyto částky zaměříme podrobněji, zjistíme, že více jak 250 milionů korun bylo městu přiděleno v rámci investičních transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a více jak 60 milionů korun v rámci investičních transferů od veřejných rozpočtů územní úrovně, čili investiční přijaté transfery od regionálních rad.

Výdaje:

Ačkoliv statutární město Kladno získalo nejvyšší finanční příjmy v historii, mělo také nejvyšší výdaje v historii a celkové výdaje za rok 2011 se dostaly přes více než 2 085 milionů korun.

Tabulka 58: Výdaje za rok 2011

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno#rok>

Nejvyšší náklady pro město opět znamenala kategorie průmysl a speciálně jako v předchozím roce odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly. Tento výdaj přesáhl více jak 300 milionů korun z celkového rozpočtu²⁰. Zbývající částky byly srovnatelné a navíc o 50 milionů nižší na výdajích za pozemní komunikace.

Jako v předchozím roce 2010 i v roce 2011 byla mezi nejvyššími výdaji položka na bydlení a komunální služby. Zde opět město investovalo nehorázné částky do rozvoje

²⁰ <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/532053-kladno/vydaje/prumysl/2011>

a bytového hospodářství a to částku necelých 350 milionů korun. Oproti předchozímu roku to je více o dalších 120 milionů korun.

Oproti roku 2010 se velmi zvýšily výdaje na sociální věci. Tato kategorie se zvýšila o více jak 130 milionů korun na celkovou částku 393 milionů. Při podrobnějším pohledu se zde hlavně změnila struktura výdajů a o více jak 120 milionů korun se zvýšily služby sociální péče.

Zbýlé položky neprodělaly výrazné změny, které by stály za podrobnější rozbor.

2.4 Analýza rozpočtu města Karlovy Vary za roky 2009 - 2011

Karlovy Vary měly až do roku 2007 většinou přebytek rozpočtu. V roce 2008 nastala změna a výsledek hospodaření města se dostal do schodku 263 milionů korun. Následující rok 2009 byl opět mínusovým rokem a schodek byl 430 milionů korun. V následující podkapitole se zaměřím podrobněji na rozpočet Karlových Varů, abych zjistil příčiny těchto změn.

Tabulka 59: Celkový vývoj města Karlovy Vary

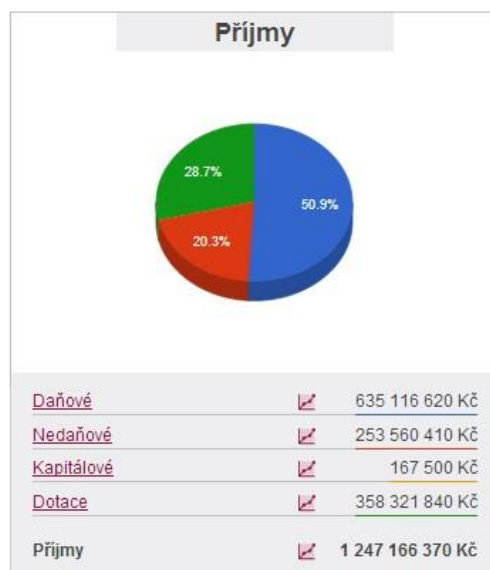

Zdroj: Celkový vývoj hospodaření města Karlovy Vary: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary>

2.4.1 Příjmy a výdaje 2009

Celkové příjmy Karlových Varů dosáhly v roce 2009 výše 1 247 milionu korun. Strukturou rozpočtu jsou si všechna města podobná. Více než 50 % všech příjmů tvoří daňové příjmy, 28,7 % přijaté dotace, 20,3 % nedaňové příjmy a zbytek kapitálové příjmy, které jsou u většiny měst nejnižší.

Tabulka 60: Příjmy za rok 2009

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary?rok=2009#rok>

Daňové příjmy v roce 2009 dosáhly celkové výše 635 milionů korun. Stejně jako v předchozích případech nejvíce generovaly příjmy z obecných daní ze zboží a služeb, příjmy z příjmů právnických osob a fyzických osob.

Na příjmech Karlových Varů je velmi vidět velký podíl příjmů z lázeňství. V částce 52 milionů korun z místních poplatků tvoří 18 milionů příjem z poplatku za lázeňský či rekreační pobyt a 12 milionů za užívání veřejného prostranství. Oproti městu Teplice je to 10x více.

Tabulka 61: Daňové příjmy za rok 2009 Karlovy Vary

Daňové příjmy 2009	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	217 374 530 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	161 226 850 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	129 545 310 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	52 016 950 Kč
Daně z majetku Pol. 151	45 377 180 Kč
Správní poplatky Pol. 136	21 864 840 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	7 308 920 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	402 040 Kč
Celkem	635 116 620 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/danove/2009>

Nedaňové příjmy nejvíce tvoří příjem z přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání z předchozích let s částkou 177 milionů. Zbylé příjmy jsou také celkem vysoké oproti ostatním městům.

Tabulka 62: Nedaňové příjmy za rok 2009 Karlovy Vary

Nedaňové příjmy 2009	Částka
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	177 691 890 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	44 421 070 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	10 662 720 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	10 632 320 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	9 434 460 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	715 710 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	2 240 Kč
Celkem	253 560 410 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/nedanove/2009>

Zatímco ostatní příjmy ať už daňové či nedaňové jsou vzhledem k povaze města vysoké, v roce 2009 má město Karlovy Vary kapitálové příjmy jen 167 tisíc korun. Při analýze předchozích let jsou tyto příjmy nízké. V předchozích letech totiž dosahovaly částek přes 60 milionů korun s pár výkyvy. Při menší spekulaci by se dalo říci, že město už nemá co prodávat, jak se vždy psalo, že celé Karlovy Vary jsou rozprodány „rusky mluvícím občanům“.

Tabulka 63: Kapitálové příjmy 2009 Karlovy Vary

Kapitálové příjmy 2009	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	167 500 Kč
Celkem	167 500 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/kapitalove/2009>

Přijaté dotace jako ve všech výše analyzovaných městech dosahují v roce 2009 částky kolem 350 milionů korun. Zde je nejvyšší částka v rámci neinvestičních přijatých transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a 50 milionů je převod z vlastních fondů.

Tabulka 64: Přijaté dotace za rok 2009 Karlovy Vary

Přijaté dotace 2009	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	245 923 250 K č
Převody z vlastních fondů Pol. 413	50 240 350 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	43 851 000 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	10 850 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	7 457 240 Kč
Celkem	358 321 840 K č

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/dotace/2009>

Výdaje:

Celkové výdaje v roce 2009 skončily se schodkem 430 milionů korun. Největší výdaje byly na tělovýchovu a zájmovou činnost, průmysl a veřejnou správu.

Tabulka 65: Výdaje za rok 2009

Nejvyšší částka v hodnotě 476 milionů korun byly běžné výdaje na zájmovou činnost a rekreaci. V této položce se ukrývá využití volného času dětí a mládeže, což znamená činnost domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, podpora činnosti mládežnických organizací apod., dětská hřiště, zábavní parky apod. a také zájmová činnost a rekreace, která zahrnuje jiné činnosti týkající se zájmové činnosti, využití volného času, apod. než v předchozích paragrafech, mj. i klubová zařízení jiná než pro mládež. Nepatří sem případná podpora profesních sdružení typu advokátní komory, lékařské komory, obchodní komory - ty patří do nespecifikovaných výdajů u příslušného oddílu²¹.

Druhý největší výdaj byl na průmysl. Zde Karlovy Vary investovaly 252 milionů korun do pozemních komunikací a 73 milionů do silniční dopravy.

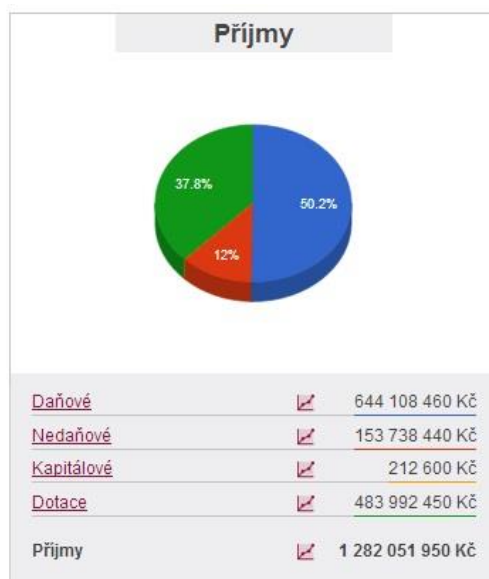
Do kategorie bydlení, komunální služby a územní rozvoj bylo investováno 154 milionů korun, z čehož 96 milionů do rozvoje bydlení a bytové politiky. Ačkoliv by si většina lidí myslela, většina finančních prostředků šla na nebytové hospodářství. Vzhledem k povaze města se není ani čemu divit a opravy kolonády, opravy po vandalech a úprava prostředí je zde potřeba.

2.4.2 Příjmy a výdaje 2010

Celkové příjmy se za rok 2010 zvýšily pouze o 40 milionů korun. Struktura příjmů se ale změnila. Daňové příjmy zůstaly na podílu přes 50 %, oproti tomu se ale zvýšil podíl přijatých dotací z 28 % na necelých 38 %. Nedaňové příjmy se také změnilly a to snížením o 100 milionů korun a procentuální podíl na celkových příjmech klesl o 8 p.b.

²¹ Ministerstvo financí ČR, služby pro veřejnost:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11450.html

Tabulka 66: Příjmy za rok 2010

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary?rok=2010#rok>

Daňové příjmy se oproti roku 2009 téměř nezměnily. Město si pomohlo o 9 milionů korun. Nejvíce tomu pomohla částka z obecných daní ze zboží a služeb a daně z příjmu fyzických osob. Oproti tomu ale daně z příjmu právnických osob šli velmi razantně dolů a to o necelých 30 milionů korun.

Tabulka 67: Daňové příjmy za rok 2010 Karlovy Vary

Daňové příjmy 2010	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	228 295 170 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	141 459 920 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	132 853 740 Kč
Daně z majetku Pol. 151	69 544 550 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	48 711 950 Kč
Správní poplatky Pol. 136	18 016 750 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	4 905 200 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	321 180 Kč
Celkem	644 108 460 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/danove/2010>

Ztrátu na daních z příjmu dohnaly Karlovy Vary na daních z majetku, kde příjem z daní z nemovitosti vzrostl o 15 milionů korun. A také správní poplatky generovali více o 4 miliony korun. Zbylé příjmy byly velmi podobné předchozímu roku.

Tabulka 68: Nedaňové příjmy za rok 2010 Karlovy Vary

Nedaňové příjmy 2010	Částka
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	56 549 110 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	43 754 690 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	29 248 380 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	10 763 720 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	9 428 590 Kč
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů Pol. 241	3 350 000 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	641 710 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	2 240 Kč
Celkem	153 738 440 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/nedanove/2010>

Celková částka nedaňových příjmů se snížila razantně. V této kategorii neměly totiž Karlovy Vary příjmy 150 milionů za přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání. Tuto ztrátu lehce kompenzovali výnosy z finančního majetku, které vzrostly o 40 milionů korun.

Tabulka 69: Kapitálové příjmy za rok 2010 Karlovy Vary

Kapitálové příjmy 2010	Částka
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	200 000 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	12 600 Kč
Celkem	212 600 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/kapitalove/2010>

Kapitálové příjmy zůstaly jako v předchozím roce pouze v rámci stovek tisíců korun.

Tabulka 70: Přijaté dotace za rok 2010 Karlovy Vary

Přijaté dotace 2010	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	267 322 890 Kč
Převody z vlastních fondů Pol. 413	150 000 000 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	51 424 550 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	11 240 460 Kč
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí Pol. 415	2 754 550 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	1 250 000 Kč
Celkem	483 992 450 Kč

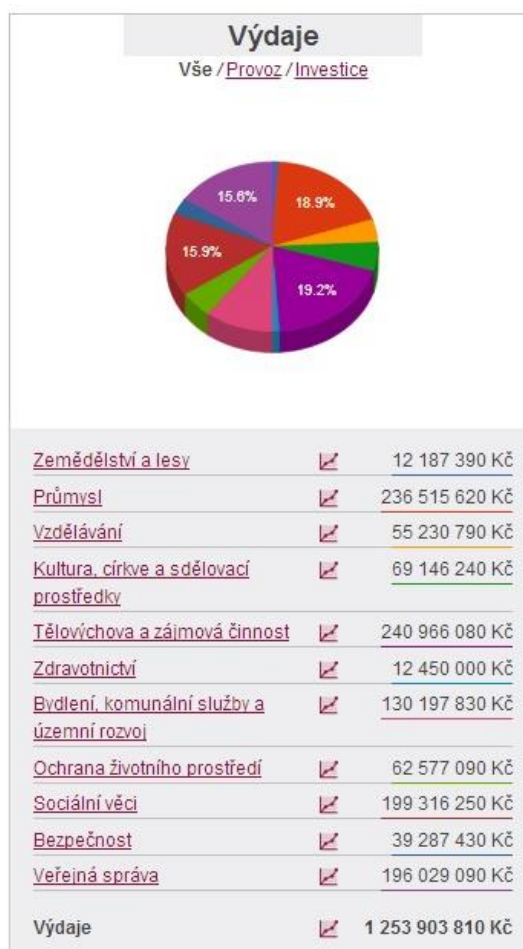
Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/dotace/2010>

Přijaté dotace v roce 2010 se v rámci rozpočtu Karlových Varů zvýšily o 80 milionů korun. Město mohlo tímto navýšením pokrýt chybějící prostředky z příjmů z vratek z transferů. Oproti předchozím rokům muselo město využít finanční částku z vlastních fondů. Převodem z vlastních fondů získalo město do rozpočtu na rok 2010 částku 150 milionů korun.

Výdaje:

Celková finanční stránka města Karlovy Vary skončila na konci roku 2010 s přebytkem necelých 30 milionů korun. Zde se ukázalo, že město Karlovy Vary umí hospodařit a v předchozích dvou letech byl vysoký schodek způsoben hlavně investicemi do tělovýchovy a zájmových činností.

Tabulka 71: Výdaje za rok 2010

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary?rok=2010#rok>

Město Karlovy Vary zřejmě začalo i šetřit. Ačkoliv pokrylo část výdajů převodem 150 milionů z vlastních fondů, je snížení nastíněno v tabulce výše.

Jak jsem zmínil, rok 2008 a 2009 byl rokem investic a rok 2010 rokem šetření. Snížení celkových výdajů se týkalo většiny položek v rozpočtu. Největší snížení výdajů potkalo tělovýchovu a průmysl. Zde je jednalo o desítky milionů korun.

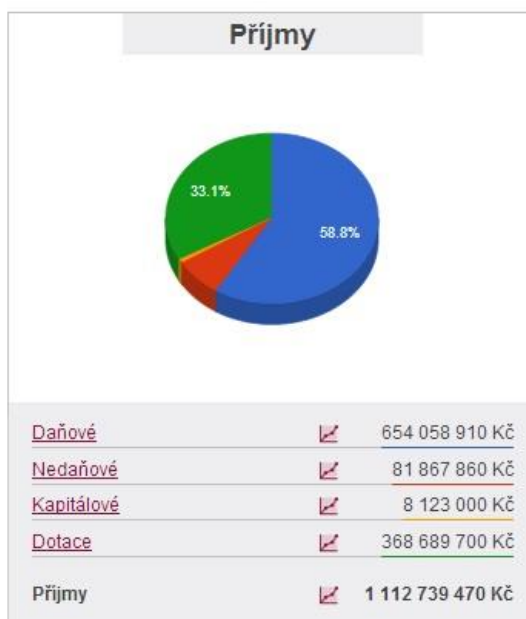
S nižším rozpočtem se potýkala kultura, ochrana životního prostředí, bezpečnost i veřejná správa. Jedním z hlavních kanálů šetření bylo snížení výdajů na rozvoj bydlení. Zde se jednalo o částku přes 20 milionů korun.

2.4.3 Příjmy a výdaje 2011

Bohužel pro město Karlovy Vary, ale rok 2011 byl zase schodkový. Celkový rozpočet skončil ve schodku přes 67 milionů korun. Příjmy se snížily o více jak 170 milionů

korun. Struktura se také změnila. Daňové příjmy zabíraly v rozpočtu více jak 58 %, nedaňové příjmy 7 % a přijaté dotace se snížily o 4 p.b. na 33 %.

Tabulka 72: Příjmy za rok 2011

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary#rok>

Celková částka daňových příjmů se téměř v roce 2011 neměnila. Město získalo více o 10 milionů a konečná částka byla přes 654 milionů korun. Jediné podstatné snížení o 6 milionů bylo zaznamenáno u daně z příjmu fyzických osob.

Tabulka 73: Daňové příjmy za rok 2011 Karlovy Vary

Daňové příjmy 2011	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	233 026 570 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	135 021 750 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	134 926 920 Kč
Daně z majetku Pol. 151	70 794 620 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	58 961 900 Kč
Správní poplatky Pol. 136	17 930 000 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	3 280 540 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	116 610 Kč
Celkem	654 058 910 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/danove/2011>

Nedaňové příjmy za rok 2011 dělaly přes 81 milionů korun, což byl oproti roku 2010 další propad o více než 70 milionů. Výnosy z finančního majetku se snížily

o 40 milionů a ostatní nedaňové příjmy o 20 milionů korun. Zbylé položky se snížily, ale ne o tak výrazné částky.

Tabulka 74: Nedaňové příjmy za rok 2011 Karlovy Vary

Nedaňové příjmy 2011	Částka
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	42 120 380 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	12 884 180 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	8 767 510 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	8 458 300 Kč
Splátky půjčených prostředků od obecně prospěšných společností a podobných subjektů Pol. 242	7 800 160 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	702 000 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	628 250 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	250 850 Kč
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů Pol. 241	250 000 Kč
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek Pol. 248	3 990 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	2 240 Kč
Celkem	81 867 860 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/nedanove/2011>

Zatímco ostatní kategorie příjmů klesají, kapitálové příjmy se zvýšily o 8 milionů korun. V rámci položky ostatní kapitálové příjmy město generovalo 8 milionů korun na příspěvcích na pořízení dlouhodobého majetku.

Tabulka 75: Kapitálové příjmy za rok 2011 Karlovy Vary

Kapitálové příjmy 2011	Částka
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	8 100 000 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	23 000 Kč
Celkem	8 123 000 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/kapitalove/2011>

Přijaté dotace se drží stále okolo částky 330 milionů korun. Město opět využilo převod z vlastních fondů v hodnotě 50 milionů korun na snížení schodku.

Tabulka 76: Přijaté dotace za rok 2011 Karlovy Vary

Přijaté dotace 2011	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	265 091 410 K č
Převody z vlastních fondů Pol. 413	50 000 000 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	31 430 360 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	16 239 670 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	5 928 260 Kč
Celkem	368 689 700 K č

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary/prijmy/dotace/2011>

Výdaje:

Celkové výdaje města Karlovy Vary dosáhly částky 1 180 milionů korun. Město pokračovalo opět ve snižování výdajů. Největší snížení se opět promítlo v tělovýchově a zájmové činnosti, kde bylo ubráno 100 milionů korun.

Opakem snížení z roku 2010 bylo přidání 10 milionů korun na oddělení bytového rozvoje a sociální věci. Město také investovalo více finančních prostředků do veřejné správy (15 milionů korun) a do vzdělání (11 milionů korun).

Tabulka 77: Výdaje za rok 2011

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/554961-karlovy-vary#rok>

Vzhledem k rozložení finančních prostředků města Karlovy Vary lze usoudit, že některé výdaje lze razantně snížit. V rámci města, které se prezentuje jako lázeňské, je mnohem snažší získat příspěvky z veřejných rozpočtů a Evropské unie. Tudíž se domnívám, že situace zadlužení v podobných městech je spíše chybou vedení.

2.5 Analýza rozpočtu města Jihlava za roky 2009 - 2011

Město Jihlava je opakem všech analyzovaných měst. Od roku 2000 do 2006 s výjimkou 2 roků byla převážně ve schodkovém rozpočtu. Zatímco od roku 2007, kde většina měst měla skoro poslední přebytkový rok, Jihlava tímto rokem začínám přebytkovou etapu v řízení města.

Tabulka 78: Vývoj rozpočtu Jihlava

Zdroj: Celkový vývoj hospodaření města: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava?rok=2009#rok>

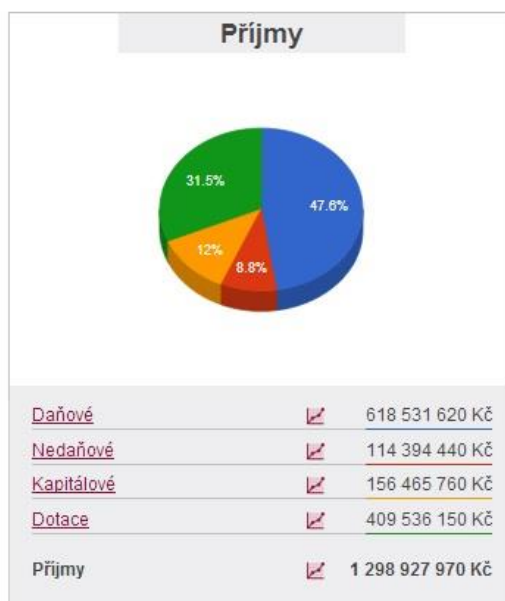
Za rok 2007 mělo město Jihlava krásných 122 milionů korun. Zde došlo opět ke stabilizaci výdajů a velkému zvýšení příjmů. Město v tomto roce snížilo výdaje o 100 milionů korun a zároveň také o 100 milionů korun vybralo více.

Nyní se podíváme podrobněji na poslední tři zveřejněné roky v hospodaření města.

2.5.1 Příjmy a výdaje 2009

Rok 2009 byl také po předchozích letech plusový. Město zde převýšilo příjmy nad výdaje o 98 milionů korun. Ačkoliv v roce 2008 byly celkové příjmy vyšší o 20 milionů korun, celkových 1 298 milionů korun k financování roku 2009 stačilo.

Tabulka 79: Celkové příjmy 2009

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava?rok=2009#rok>

Daňové příjmy za rok 2009 dosáhly celkové částky 618 milionů korun. Tyto příjmy byly jako v předchozích městech tvořeny obecnými daněmi ze zboží a služeb a daněmi z příjmu fyzických a právnických osob.

Tabulka 80: Daňové příjmy za rok 2009 Jihlava

Daňové příjmy 2009	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	203 475 980 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	176 597 090 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	125 466 110 Kč
Daně z majetku Pol. 151	48 757 980 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	32 407 120 Kč
Správní poplatky Pol. 136	17 427 150 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	8 450 620 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	5 949 570 Kč
Celkem	618 531 620 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/danove/2009>

Oproti roku 2008 celkové daňové příjmy klesly asi o 60 milionů korun, ale daně z majetku se zvedly na dvounásobek.

Nedaňové příjmy se také oproti předchozímu roku velmi snížily a to o 50 milionů korun. Největší vliv na snížení měly příjmy z pronájmu majetku, které jsou nižší o 40 milionů korun a výnosy z finančního majetku.

Tabulka 81: Nedaňové příjmy za rok 2009 Jihlava

Nedaňové příjmy 2009	Částka
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	59 246 470 Kč
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	22 275 390 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	7 721 870 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	7 377 130 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	6 403 330 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	5 835 900 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	3 025 150 Kč
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů Pol. 241	2 000 000 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	487 860 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	19 980 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku Pol. 231	1 360 Kč
Celkem	114 394 440 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/nedanove/2009>

Ostatní položky nedaňových příjmů jsou téměř stejné, ačkoliv se místy prohodilo pořadí, které je seřazeno od nejvyšších po nejnižší příjmy v daném roce.

Tabulka 82: Kapitálové příjmy za rok 2009

Kapitálové příjmy 2009	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	141 618 760 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku Pol. 320	14 749 000 Kč
Ostatní kapitálové příjmy Pol. 312	98 000 K
Celkem	156 465 760 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/kapitalove/2009>

V předchozí tabulce kapitálových příjmů lze vidět, že oproti všem městům, které jsem již analyzoval, žádné nemělo během roků 2009 až 2011 takto vysoké příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Město Jihlava v roce 2009 prodalo, předpokládám velké množství ať už bytů, domů či pozemků v držení města.

Přijaté dotace za rok 2009 nejsou nijak zvláštní. Celková částka je 409 milionů korun a to je jen o 40 až 50 milionů více než další srovnávaná města.

Tabulka 83: Přijaté dotace za rok 2009 Jihlava

Přijaté dotace 2009	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 411	309 798 820 K č
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 422	54 878 220 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně Pol. 412	22 556 440 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně Pol. 421	22 302 670 Kč
Celkem	409 536 150 K č

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/dotace/2009>

Výdaje:

Celkové výdaje města Jihlava přesáhly v roce 2009 částku 1 200 milionů korun. Oproti ostatním městům je nejvyšší částka vydávána na veřejnou správu, sociální věci a průmysl.

Tabulka 84: Celkové výdaje 2009

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava?rok=2009#rok>

Částka přes 380 milionů korun na veřejnou správu je velmi přehnaná. Ostatní města mají za tuto kategorii maximálně kolem 240 milionů korun. Z tohoto výdaje jenom částka 190 milionů korun šla do regionální a místní správy, 84 milionů korun na ostatní činnosti a zbytek se rozdělil do finančních operací zastupitelských orgánů a obecných příjmů a výdajů z finančních operací.

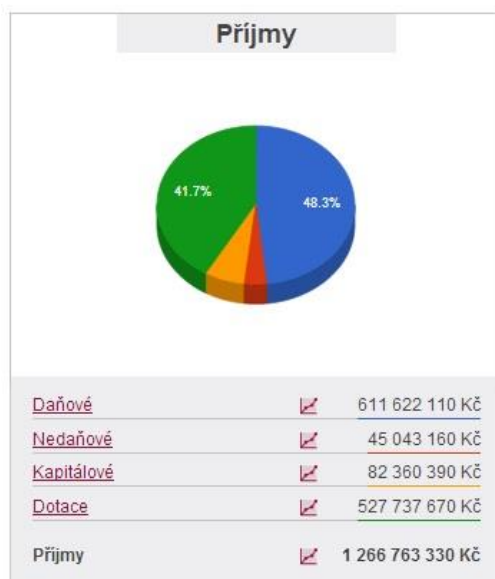
Druhá největší částka 255 milionů korun byla vydána na sociální věci. Zde jen 182 milionů rozdalo město občanům na dávkách povahy sociálního zabezpečení. Další částky šly na služby sociální péče a zdravotně postiženým.

Dalšími největšími položkami pro město jsou průmysl, kde se ukrývá investice do pozemních komunikací a silniční dopravy, a hlavně ochrana životního prostředí, kam spadá svoz komunálního odpadu. Město platí jen za odvoz a nakládání s odpady přes 37 milionů korun a přes 92 milionů korun jde na ochranu přírody a krajiny, což si myslím, že je částka velmi vysoká.

2.5.2 Příjmy a výdaje 2010

Celkové příjmy v roce 2010 byly ve výši 1 266 milionů korun. Oproti roku 2009 se snížily o 30 milionů. Procentuální rozložení příjmů se také změnilo, a to hlavně u přijatých dotací, které v roce 2009 zabíraly 31 % a v roce 2010 přes 41 % z celkových příjmů. Nedaňové příjmy se snížily na polovinu z 12 % na 6 % a kapitálové příjmy z 8 % na necelé 4 %

Tabulka 85: Celkové příjmy 2010

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava?rok=2010#rok>

Daňové příjmy se velmi mnoho za rok 2010 nezměnily. Snížení, které proběhlo, bylo jen o 7 milionů korun. Spíše se během roku změnila struktura příjmů. Příjmy z obecných daní ze zboží a služeb se zvýšily o 19 milionů korun a příjmy od právnických osob se snížily o 17 milionů korun. Zbýlé položky se téměř neměly.

Tabulka 86: Daňové příjmy za rok 2010 Jihlava

Daňové příjmy 2010	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	221 623 910 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	159 865 340 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	133 479 600 Kč
Daně z majetku Pol. 151	39 446 000 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	31 711 430 Kč
Správní poplatky Pol. 136	16 030 340 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	5 927 310 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	3 538 160 Kč
Ostatní daňové příjmy Pol. 170	20 Kč
Celkem	611 622 110 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/danove/2010>

Změna v nedaňových příjmech byla velmi zajímavá. Celková částka se oproti předchozímu roku snížila o 69 milionů korun. Největší skok zaznamenalo město v příjmech z pronájmu majetku, který se snížil o 58 milionů korun. Další snížený příjem byl zaznamenán v rámci příjmů z vlastní činnosti a to 2 miliony korun a také z výnosů finančního majetku. Zbýlé položky se spíše neměly, a pokud ano, tak plus mínus 500 tisíc korun.

Tabulka 87: Nedaňové příjmy za rok 2010 Jihlava

Nedaňové příjmy 2010	Částka
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	21 028 620 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	9 546 670 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	6 525 150 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	4 721 140 Kč
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	1 558 990 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	1 321 380 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	314 830 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	26 380 Kč
Celkem	45 043 160 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/nedanove/2010>

Kapitálové příjmy se snížily o polovinu. V předchozím roce inkasovalo město za prodej dlouhodobého majetku necelých 160 milionů korun a v letošním roce pouze 82 milionů.

Tabulka 88: Kapitálové příjmy za rok 2010 Jihlava

Kapitálové příjmy	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	82 360 390 Kč
Celkem	82 360 390 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/kapitalove/2010>

Přijaté dotace se ale městu Jihlava velmi zvýšily. V předchozím roce město získalo z veřejného rozpočtu 410 milionů korun a letos bez převodů z vlastních fondů částku 512 milionů korun.

Tabulka 89: Přijaté dotace za rok 2010 Jihlava

Přijaté dotace 2010	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	328 436 980 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	140 365 610 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	30 407 500 Kč
Převody z vlastních fondů Pol. 413	15 329 000 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	13 198 580 Kč
Celkem	527 737 670 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/dotace/2010>

Rozdíl 100 milionů korun získalo město v rámci investičních transferů.

Výdaje:

Celkové výdaje statutárního a krajského města Jihlava dosáhly částky 1 197 milionů korun. Ačkoliv město získalo na dotacích a dalších příjmech více jak 100 milionů korun, zůstalo v přebytku pouze 69 milionů. Tento ukazatel sice neznamená, že vedení města neumí hospodařit s penězi, ale některé výdaje by se daly ještě více snížit a pokrýt celkovou zadluženost 175 milionů korun z předchozích let.

Tabulka 90: Celkové výdaje 2010

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava?rok=2010#rok>

Oproti předchozímu roku město snížilo výdaje jen o 3 miliony korun. Největší výdaje ovšem opět byly na veřejnou správu, která město stála celou jednu čtvrtinu celkového rozpočtu. Ačkoliv je město Jihlava i krajským městem, myslím si, že jedna čtvrtina rozpočtu pouze na veřejnou správu je velmi vysoký výdaj.

Druhým největším výdajem byla opět položka sociálních věcí, která stála město více jak 266 milionů korun. V aktuální době jsou tyto čísla sice alarmující, ale nikoliv překvapivé.

Dalším vysokým výdajem bylo 166 milionů korun na průmysl a dopravní infrastrukturu. Tato částka je velmi podobná investicím dalších analyzovaných měst.

Velkou změnou ve financování zaznamenaly položky jako vzdělávání (+ 40 milionů Kč), bydlení a komunální služby (+ 30 milionů Kč) a hlavně položka ochrana životního prostředí (- 50 milionů Kč), kde město evidentně šetřilo na péči o vzhled a zeleň obce.

Tuto změna mohla ovšem způsobit jednorázová renovace parků či úprava veřejných prostranství, ale částky v předchozích letech byly také vysoké.

2.5.3 Příjmy a výdaje 2011

Celkové příjmy za rok 2011 dosáhly výše 1 176 milionů korun. Oproti předchozímu roku se snížily o 90 milionů korun a struktura příjmů se změnila. Daňové příjmy znamenaly polovinu ze všech příjmů města a přijaté dotace se snížily o 4 p.b.

Tabulka 91: Celkové příjmy 2011

Zdroj: Struktura příjmů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava#rok>

Daňové příjmy se snížily o dalších 15 milionů korun. Největší snížení je viditelné v oblasti daně z příjmů právnických osob. Zde město přišlo skoro o 30 milionů korun. Některé tyto příjmy byly nahrazeny lehkým nárůstem ostatních daní.

Tabulka 92: Daňové příjmy za rok 2011 Jihlava

Daňové příjmy 2011	Částka
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku Pol. 121	228 024 780 Kč
Daně z příjmů právnických osob Pol. 112	131 128 650 Kč
Daně z příjmů fyzických osob Pol. 111	126 263 730 Kč
Daně z majetku Pol. 151	42 648 670 Kč
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí Pol. 133	34 691 530 Kč
Správní poplatky Pol. 136	17 185 970 Kč
Místní poplatky z vybraných činností a služeb Pol. 134	13 517 540 Kč
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb Pol. 135	2 179 780 Kč
Celkem	595 640 650 Kč

Zdroj: Daňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/danove/2011>

Nedaňové příjmy v roce 2011 byly v celkové výši 46 milionů korun. Oproti předchozímu roku byl zde zaznamenán růst pouze o 1 milion korun a struktura skoro stejná. Jedinou novou položkou jsou zde odvody přebytků organizací s přímým vztahem, které zvýšily příjem města o 3 miliony korun.

Tabulka 93: Nedaňové příjmy za rok 2011 Jihlava

Nedaňové příjmy 2011	Částka
Výnosy z finančního majetku Pol. 214	23 768 120 Kč
Přijaté sankční platby Pol. 221	7 118 230 Kč
Příjmy z vlastní činnosti Pol. 211	6 607 040 Kč
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva Pol. 246	3 494 570 Kč
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem Pol. 212	3 303 290 Kč
Ostatní nedaňové příjmy Pol. 232	1 687 260 Kč
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let Pol. 222	487 750 Kč
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku Pol. 231	239 600 Kč
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům Pol. 234	6 880 Kč
Příjmy z pronájmu majetku Pol. 213	1 750 Kč
Celkem	46 714 490 Kč

Zdroj: Nedaňové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/nedanove/2011>

Kapitálové příjmy v roce 2011 změnily spíše strukturu než výši celkových příjmů. Město zde získalo necelých 15 milionů korun na příjmech z prodeje dlouhodobého finančního majetku. Tudíž zde proběhlo zvýšení o tuto částku.

Tabulka 94: Kapitálové příjmy za rok 2011 Jihlava

Kapitálové příjmy 2011	Částka
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného) Pol. 311	79 486 790 Kč
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku Pol. 320	14 749 000 Kč
Celkem	94 235 790 Kč

Zdroj: Kapitálové příjmy, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/kapitalove/2011>

Přijaté dotace se vrátily na skoro původní stav a to částku přes 440 milionů korun. 100 milionů, které dostaly v předchozím roce, letos opět nejsou.

Tabulka 95: Přijaté dotace za rok 2011 Jihlava

Přijaté dotace 2011	Částka
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	310 427 690 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	49 089 810 Kč
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	28 316 970 Kč
Převody z vlastních fondů	27 154 000 Kč
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	25 063 770 Kč
Celkem	440 052 240 Kč

Zdroj: Přijaté dotace, vlastní úprava: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava/prijmy/dotace/2011>

Tím pádem se mohla změnit struktura příjmů a město Jihlava, jako většina měst, měla přijaté dotace ve výši kolem 35 % z celkového rozpočtu města.

Výdaje:

Výdaje na rok 2011 se snížily o necelých 90 milionů korun. Město si zřejmě uvědomilo své možnosti a snažilo se šetřit.

Tabulka 96: Celkové výdaje 2011

Zdroj: Struktura výdajů: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/586846-jihlava#rok>

Částku za veřejnou správu z předchozího roku snížilo o 50 milionů na 255 milionů korun. Tímto snížením město ušetřilo 50 milionů a mohlo je investovat jinde či využít v dalších letech.

V roce 2011 se tudíž nejvyšším výdaje stala částka 256 milionů korun na sociální věci. Jak zaznělo výše, během posledních let se tato částka neustále zvyšuje či zůstává na stejných částkách díky finanční krizi a vysoké nezaměstnanosti.

Další nejvyšší částkou byl opět průmysl (156 milionů Kč) a vzdělávání (124 milionů Kč). Výdaje na průmysl jsou velmi podobné předchozím letům, ale vzdělávání zaznamenalo pokles o 30 milionů korun.

Ochrana životního prostředí, která v předchozím roce klesla o 50 milionů, byla letos zase navýšena. Celková částka dělá 110 milion korun, z čehož více jak 71 milionů jen a ochranu přírody a krajiny. Bytový fond zaznamenal také přírůstek výdajů a to na 88 milionů korun.

V následující kapitole si probereme meziměstské a meziroční srovnání výdajů a celkové možnosti, ve který je možné změnit celkovou strukturu financování nebo i částečně ušetřit.

3 Porovnání výdajů jednotlivých měst za roky 2009 až 2011

V předchozí kapitole jsem se zaměřil na města a detaily jejich hospodaření za předchozí tři roky. Analýza předchozích let financování rozpočtů měst během let 2009, 2010 a 2011 nám nyní pomůže k celkovému shrnutí a porovnání údajů, vyvození závěrů a stanovení hypotéz, které se potvrdí či vyvrátí.

První otázkou této práce je, zda největší vliv na finanční stránku města má vedení, zastupitelstvo a volená strana. Každý občan se většinou rozhoduje mezi pravicí či levicí a volebních slibů místních politiků / kandidátů. Tento fakt potom udává, zdali je město otevřené státním (městským) investicím nebo příspěvkům do soukromých investičních statků. Většina pravicových politiků spíše preferuje strategii nezaclánět a nepodnikat jako město a nechat volný průběh trhu. Další podmínkou je dlouhodobost vedení města jednou stranou.

Druhá stanovená domněnka v sobě zahrnuje polohu v rámci České republiky. Česká republika není velmi velká, ale rozdělení krajů samo o sobě napovídá, jak se daná města budou moci prezentovat. Jen lehce si zde připomeneme, kde se nachází srovnávaná města: Teplice a Děčín leží v ústeckém kraji, který je dlouhodobě zmítán nezaměstnaností a problematikou některých nepříznivých menšin. Zde není život, podnikání ani jiná činnosti velmi jednoduchá a natož teprve bezpečnost města, sociální služby a další podobné výdajové aktivity. Kladno se nachází ve středočeském kraji, plusem města je blízkost Praze, která sebou nese plno soukromých investic a další finančních prostředků. Velkým problémem Kladna jsou zavřené doly a „rozkradená a vytunelovaná“ Poldi Kladno. Karlovy Vary jsou samy o sobě na první pohled na tom nejlépe. Polohou se nachází v Karlovarském kraji, tudíž si každý pomyslí, že je zde velký přísun západních financí a turistů. Vzhledem k pověsti lázeňství se opravdu město nemá špatně. Ačkoliv největší příliv turistů je z ruský mluvících zemí, město vydělává na pronájmu prostranství a lázeňských hostech ze všech zemí. Posledním městem je Jihlava, která leží spojnici dvou hlavních českých měst Brno a Praha. Nachází se na Vysočině a zahrnuje v sobě historické město s vysokou školou, ale ničím extra, co by mohlo přitáhnout více turistů či investorů.

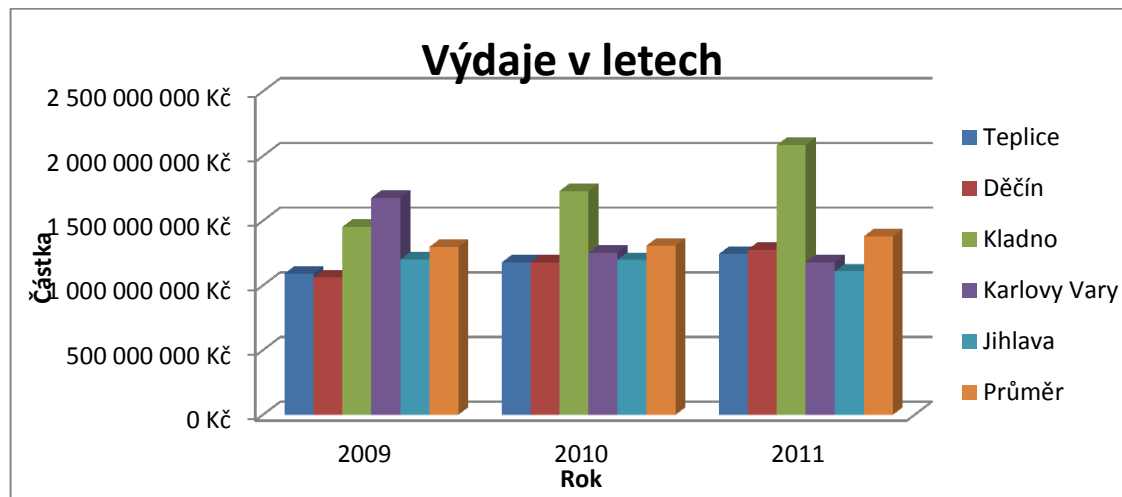
Třetí domněnkou je financování nejnáročnějších projektů a údržba města. Do této kategorie by zařadil městské podniky jako třeba technické služby a také velmi dotovaný bytový fond. Tudíž v této kapitole se zaměříme na rozdíly ve financování a největší výkyvy ve finančních prostředcích.

3.1 Porovnání celkových výdajů měst

Srovnání začneme výdaji v letech 2009 až 2011, které jsou poslední zveřejněné. V následujícím grafu lze vidět, že většina měst až na Kladno má výdaje srovnatelné. Města jsou skoro stejně velká, co do počtu obyvatel, tak do velikosti příjmů. Ačkoliv příjmy se pohybují kolem jedné miliardy korun, některá města s touto částkou nemohou vystačit a dlouhodobě se dostávají do schodku.

Kladno v těchto letech velmi převyšovalo výdaje ostatních měst. V roce 2009 ho sice předstihly Karlovy Vary, které v této době velmi investovaly do tělovýchovy a zájmové činnosti.

Tabulka 97: Výdaje za hospodářský rok v letech

Zdroj: Vlastní tvorba

V roce 2009 se tedy nad průměrnou částku dostaly dvě města a to Kladno a Karlovy Vary. V dalších letech se takto umístilo pouze jen Kladno, což naznačuje jakýsi problém či špatné rozhodování a úsudky vedení města.

3.1.1 Porovnání za rok 2009

Rok 2009 byl rokem po začátku finanční krize a zvyšující se nezaměstnanosti ve většině regionů a včetně celé Evropské Unie. Od roku 2008 ve všech městech velmi prudce začínají růst výdaje na sociální věci. Pro srovnání s rokem 2008, kdy v Teplicích byly kolem 225 milionů korun, v roce 2009 dosáhly skoro 270 milionů. Tento stav je znát ve většině srovnávaných měst.

Tabulka 98: Výdaje srovnávaných měst za rok 2009

Výdaje 2009	Teplice	Děčín	Kladno	Karlovy Vary	Jihlava	Průměr
Zemědělství a lesy	2 245 960	2 320 770	537 670	13 021 460	5 903 100	4 805 792
Průmysl	258 923 420	173 331 770	214 136 910	352 107 300	137 602 480	227 220 376
Vzdělávání	115 902 640	79 677 570	127 717 450	59 854 310	117 392 020	100 108 798
Kultura, církev a sdělovací pr.	74 893 460	87 063 250	68 805 560	82 655 010	44 709 880	71 625 432
Tělovýchova a zájmová činnost	44 369 600	62 939 090	48 937 890	476 138 610	46 323 760	135 741 790
Zdravotnictví	6 153 430	2 338 360	9 359 960	13 018 680	6 844 620	7 543 010
Bydlení, komunální služby a územní rozv.	62 624 420	50 158 040	281 962 650	154 634 740	108 524 060	131 580 782
Ochrana životního prostředí	74 404 780	90 936 500	140 044 700	71 976 160	130 124 510	101 497 330
Sociální věci	269 930 840	277 377 060	233 760 970	188 694 830	255 917 250	245 136 190
Bezpečnost	32 546 730	33 246 280	42 777 700	49 452 840	38 447 850	39 294 280
Veřejná správa	150 175 380	203 931 640	285 559 460	216 438 290	308 898 140	233 000 582
Celkové výdaje	1 092 170 660 Kč	1 063 320 330 Kč	1 453 600 920 Kč	1 677 992 230 Kč	1 200 687 670 Kč	1 297 554 362 Kč

Zdroj: vlastní tvorba, červené jsou položky nad průměrnými náklady, zelený je průměr.

Nyní se hlavně zaměříme na stav bytového fondu. Pro nás položka bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Pokud bychom se v rámci bytového fondu porozhlédli do minulosti, přesněji 90. let, byla zde často prováděna privatizace těchto bytů a domů. Město Teplice v roce 1995 zprivatizovalo přes 90 % bytových domů. Strategie byla taková, že pokud by si město tyto byty nechalo, muselo by provádět řadu oprav a nákladných prací.

Tudíž se většina domů rozprodala, lidé si je během stávajících let opravili na své náklady a levněji, než kdyby se to dělalo za veřejné finance. Podle primátora města Teplice: „pokud něco opravuje majitel domu, stojí to 1 Kč, pokud by to mělo dělat město tak 2 Kč a za státní peníze by to stálo 3 Kč, pokud nebudeme brát do této teorie korupci. To by to pak stálo ještě více.“

Nyní když se podíváme do tabulky výše, kde je vidět, že tento způsob si zvolilo i město Děčín. Privatizace zde začala v roce 1991. Vyjádření ing. Hlaváčkové (vedoucí odboru ekonomického): „Privatizace majetku města byla zahájena s účinností zákona o majetku obcí, tj. v r. 1991. Město nyní spravuje pouze zbytkový bytový fond, který je zastaven nebo je omezena možnost převodu, příp. se jedná o domy s pečovatelskou službou, které město prodávat nebude.“ Výdaje města Teplice a Děčína jsou oproti ostatním městům poloviční či třetinové. Vyjádření z vedení Kladna nyní připouští, že privatizace probíhá až teď: „Privatizace bytového fondu proběhla částečně v průběhu několika let a stále probíhá, nicméně nějaký bytový fond si město zachová.“

Tyto výdaje se velmi odrazily na výdajích města Kladno. Jen v roce 2009 investovalo město na rozvoj bydlení a bytových potřeb více než 281 milionů korun, což je oproti průměru za všechna srovnávaná města více o 150 milionů korun. Jihlava je ve stádiu privatizace bytů. Z původních 7 000 bytových jednotek má nyní pouze přibližně 1/10 z celkového počtu. Z emailového vyjádření mluvčího města Bc. Radka Tulise privatizace ještě probíhá, ale nějaké byty si město nechá. Vzhledem k informacím od lidí z vedení měst je zde velmi patrná stejná strategie. Až na Karlovy Vary, kde se mi nepodařilo získat konkrétní informace, čtyři města zprivatizovaly bytové fondy a nechaly si pouze několik domů či bytů pro sociálně slabší či obyvatele v důchodovém věku. Nejmenší výdaj na bytový fond má jednoznačně město Děčín s částkou 50 milionů korun.

V rámci ostatních výdajů se největší rozdíly ukázaly v položkách ochrany životního prostředí a tělovýchovy vč. zájmové činnosti. Ochrana životního prostředí města Teplice stojí ročně 74 milionů korun a město Kladno 140 milionů korun, zde ale může hrát velkou roli rekultivace míst dotčených těžbou oproti lázeňským parkům v Teplicích. Během rozhovoru s primátorem Teplic se tato problematika také probírala: „Lidé by často chtěli hodně stromů, kde je jakékoliv volné místo, ale neumějí si představit další náklady: kácení a prořezávání zeleně, náletové stromy, úklid listí. Teplice mají přes 50 000 vzrostlých

stromů a jen v zámecké zahradě je polovina stromů přestárých. Každoroční tahová zkouška stojí 10 000 Kč za strom. Největším problémem s kácením starých stromů dělají ekologické organizace. Nedovolí městu pokácet strom, dokud se něco nestane. Jediným argumentem je, jak dlouho strom roste.“

Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost mají nejnížší Teplice. Roční výdaj 44 milionů korun je oproti Karlovým Varům se 476 miliony alarmující. Rozdíl je více jak 430 milionů korun. Obyvatelé Teplic si na tento přístup často stěžují. Město se snaží vyjít vstříc, ale oproti okolním městům jako je třeba Most, nemůže dělat více. Město Most, které bylo kompletně kvůli těžbě přesunuto má nyní možnost na zrekultivovaných místech vytvářet relaxační a sportovní zázemí. Teplice, Karlovy Vary a další města v chráněných oblastech, údolích či jinak přírodních omezeních nemohou dělat skoro nic.

3.1.2 Porovnání za rok 2010

Vzhledem k předchozímu roku 2009 se průměrné výdaje ze všech pěti měst zvýšily pouze o 10 milionů korun. Ačkoliv průměrné výdaje nám mnoho informací nepodají, můžeme se přesvědčit, že i město s nejnižšími výdaji může své obyvatele hýčkat a lidé jsou spokojeni. Teplice pokrylo v roce 2010 veškeré výdaje částkou 1 177 milionů korun, poté následují Děčín (1 179 milionů Kč), Jihlava (1 197 milionů Kč), Karlovy Vary (1 253 milionů Kč) a s nejvyššími výdaji Kladno (1 253 milionů Kč).

Tabulka 99: Výdaje srovnávaných měst za rok 2010

Výdaje 2010	Teplice	Děčín	Kladno	Karlovy Vary	Jihlava	Průměr
Zemědělství a lesy	2 865 070	2 372 140	1 392 930	12 187 390	11 984 370	6 160 380
Průmysl	308 416 940	140 931 730	392 390 650	236 515 620	166 856 320	249 022 252
Vzdělávání	121 439 380	115 018 440	116 405 610	55 230 790	157 623 100	113 143 464
Kultura, církev a sdělovací prostředky	79 142 690	124 621 940	56 243 860	69 146 240	44 795 150	74 789 976
Tělovýchova a zájmová činnost	51 158 630	106 619 860	59 843 070	240 966 080	58 181 160	103 353 760
Zdravotnictví	6 646 800	2 460 570	9 215 360	12 450 000	5 736 040	7 301 754
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	66 531 040	49 615 340	337 507 450	130 197 830	72 533 080	131 276 948
Ochrana životního prostředí	75 132 660	87 039 050	152 306 660	62 577 090	81 277 470	91 666 586
Sociální věci	274 833 850	282 562 980	261 026 010	199 316 250	266 782 910	256 904 400
Bezpečnost	39 380 020	45 830 950	44 641 700	39 287 430	27 179 960	39 264 012
Veřejná správa	152 175 730	222 614 770	299 518 510	196 029 090	304 415 760	234 950 772
Celkové výdaje	1 177 722 810 Kč	1 179 687 770 Kč	1 730 491 810 Kč	1 253 903 810 Kč	1 197 365 320 Kč	1 307 834 304 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba, červené jsou položky nad průměrnými náklady, zelený je průměr.

V tabulce je také velmi zřetelně vidět, kde města velmi přesahují průměry ve výdajích na dané služby. V položce průmysl nejvíce vydávají města Kladno a Teplice. Oproti průměrným výdajům se město Kladno dostalo nad průměr o více než 140 milionů korun a Teplice o 50 milionů korun. Vzhledem k některým plánovaným investicím se tyto položky zdají být odpovídající.

Pokud se opět podíváme na bytový fond, nejvyšší výdaje zde má zase Kladno. Průměrné výdaje se pohybují kolem 131 milionů korun a samotné Kladno zde vynakládá ročně 337 milionů Kč. Ve vztahu k ostatním městům o přibližně stejném počtu obyvatel je tato suma ohromná. Poukážeme-li na tyto výdaje ve městech, kde bytový fond zprivatizovaly, řeknou nám, že tyto výdaje se dali předpokládat a všichni o nich dopředu věděli. Všechny domy, které byly vystaveny v 70. a 80. letech, nyní potřebují rekonstrukce a zateplení. Nově se většinou dělají výtahy, okna, chodby a veškeré zateplovací práce.

Pokud si města po revoluci tento fond ponechala, měla tyto výdaje předpokládat a popřípadě vytvořit rezervní fondy na jejich opravu.

Jak jsem zmínil již v porovnávání předchozího roku, města Teplice a Děčín, která si ponechala pouze několik domů pro sociální slabé, lidi v tísní či seniory, mají tyto výdaje nepřesahující 70 milionů korun.

Při pohledu na srovnávaná města a celkovém zamyšlení nad nimi je přijatelné, že nejvyšší výdaje na ochranu životního prostředí a zeleň by měla mít lázeňská města. Přesto nejvyšší výdaje má Kladno. Město se tímto snaží možná přilákat obyvatele k lepšímu a zdravějšímu bydlení v bývalém hutním a těžebním městě s neblahou historií, ale snadnou dostupností do Prahy za prací. Průměrný výdaj je přibližně 91 milionů korun a Kladno ho převyšuje o 60 milionů za rok.

Další položkou, kde se města mezi sebou velmi liší je veřejná správa. Pokud se zaměříme na Jihlavu, která má jen ve vedení města 11 členů včetně primátora je jasné, že výdaje budou velmi vysoké. V porovnání s Teplicemi, které mají pouze 3 členy včetně primátora je to celkem znatelný rozdíl. Ve výdajích je tento rozdíl ještě více vidět, protože Jihlava ročně vydá 304 milionů korun a Teplice 152. Teplice vykazují v této oblasti nejnižší výdaje za všechna srovnávaná města.

Poslední položkou jsou sociální věci, které jsou ovlivněny spíše polohou města v České republice. Děčín a Teplice bohužel mají svá prvenství. Děčín vydá 282 milionů Kč a Teplice 274 milionů Kč, následuje Jihlava s 266 miliony Kč, Kladno 261 milionů Kč a poslední Karlovy Vary s „pouhými“ 199 miliony korun. Většina těchto výdajů připadne na sociální dávky hmotné nouze a sociální bydlení.

3.1.3 Srovnání za rok 2011

V roce 2011 se průměr výdajů všech porovnávaných měst zvýšil o více než 70 milionů korun. Vzhledem k porovnávaným rokům je to největší navýšení výdajů.

Při opětovném zaměření na položky s největšími výkyvy vidíme jako první průmysl. Největší výdaje má město Kladno a to 469 milionů korun. Oproti tomu nejmenší najdeme v Děčíně 151 milionů korun. Průměrné výdaje na průmysl přitom vykazují částku 244 milionů korun, což je o 225 milionů méně než vydalo Kladno.

Velmi zajímavou položkou je kultura, církve a sdělovací prostředky. Jak vyplývá z následující tabulky, největší výdaje mělo město Děčín. Výdaje ve výši 236 milion korun byly investovány napůl do kultury a napůl do ochrany památek a kulturního dědictví. Ochrana památek a kulturního dědictví jsou výdaje nekonečné a je dobře známo, že město Děčín opravuje zámek od začátku 90. let. Ve zprávě Projekt Zámek – kulturní společenské centrum je stanoveno, že 92,5 % prostředků přinesou dotace ROP Severozápad. Předpokládané výdaje činily přes 186 milionů korun. I přes tyto možnosti jsou výdaje oproti městu Jihlava, které má nejnižší za sledovaný rok 2011, vyšší o 200 milionů korun.

Tabulka 100: Výdaje srovnávaných měst za rok 2011

Výdaje 2011	Teplice	Děčín	Kladno	Karlovy Vary	Jihlava	Průměr
Zemědělství a lesy	2 374 660	2 215 610	1 714 870	8 798 770	6 318 470	4 284 476
Průmysl	230 045 680	151 659 490	469 570 830	213 925 310	156 542 820	244 348 826
Vzdělávání	176 930 380	110 813 020	127 012 710	66 073 760	124 509 870	121 067 948
Kultura, církve a sdělovací prostředky	80 822 070	236 256 560	48 818 250	81 899 660	33 035 650	96 166 438
Tělovýchova a zájmová činnost	44 683 850	110 776 730	172 385 530	136 123 640	42 644 720	101 322 894
Zdravotnictví	5 960 000	2 081 660	9 442 780	4 481 000	5 143 840	5 421 856
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	72 324 370	43 121 850	406 785 030	141 470 570	88 762 710	150 492 906
Ochrana životního prostředí	102 417 600	91 063 220	124 202 660	64 069 440	110 599 400	98 470 464
Sociální věci	267 489 030	290 072 330	393 258 060	209 681 600	256 981 480	283 496 500
Bezpečnost	34 426 200	32 246 940	41 982 260	42 441 240	28 649 830	35 949 294
Veřejná správa	225 670 280	207 295 880	290 748 250	211 737 970	255 416 100	238 173 696
Výdaje	1 243 144 120 Kč	1 277 603 290 Kč	2 085 921 230 Kč	1 180 702 960 Kč	1 108 604 890 Kč	1 379 195 298 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba, červené jsou položky nad průměrnými náklady, zelený je průměr.

Velmi důležitou položkou v našem srovnání je opět bytový fond. Ačkoliv jsem obdržel informace z magistrátu, že bytový fond města Kladno je v privatizaci, stále spotřebuje přes 466 milionů korun ročně. Oproti ostatním městům je to skoro sedminásobek a průměr za komparovaná města činí 150 milionů korun. Nejnížší výdaje mají stále Děčín a Teplice, jak víme, města s kompletně zprivatizovaným bytovým fondem.

Poslední srovnávanou položkou bude veřejná správa. Největší výdaje připadají opět na město Kladno s částkou přes 290 milionů korun. Oproti minulým rokům se velmi zvýšily výdaje na veřejnou správu i u města Teplice. Tyto výdaje byly v loňském roce přes 152 milionů korun a nyní jsou přes 255 milionů korun. Po podrobnějším zájímání se o výkyv sem objevil položku § 639 ostatní finanční operace, které si vyžádaly 96 milionů korun. Pod tento paragraf spadají výdaje na soudní a mimosoudní rehabilitace a finanční operace.

3.2 Příjmy z majetku

V předchozí podkapitole jsem se zabýval převážně výdaji na bytovou politiku města a u Kladna jsem se zaměřil na bytový fond, který ročně odčerpá až třetinu celkových výdajů, ne-li více. V následující podkapitole se podíváme na příjmy za majetkovou oblast.

Jednou z možností jak generovat příjmy z majetku či příjmy z nemovitostí jsou daně z nemovitosti. Ty zde zmiňuji z důvodu měst, která tento majetek prodaly či privatizovaly. Pro následující srovnání je důležité si připomenout i určení daňového koeficientu u našich pěti srovnávaných měst. V tabulce 1 a 2 v rámci první kapitoly je přehledné zobrazení pro určení místního koeficientu.

Následující tabulka nám ukazuje aktuální daňový koeficient za poslední 2 roky. Výše koeficientu u města Karlovy Vary předurčuje nejvyšší daňové příjmy, což nám vykazuje ji další tabulka příjmů z nemovitosti, pronájmu majetku atd.

Tabulka 101: Koeficienty srovnávaných měst

	Základní koeficient t 2012	Základní koeficient t 2013	Místní koeficient t 2012	Místní koeficient t 2013	Podnikatelsk ý koeficient 2012	Podnikatelsk ý koeficient 2013
Kladno	3,5	3,5	1	1	1	1
Děčín	3,5	3,5	1	1	1	1
Teplice	4,5	4,5	1	1	1,5	1,5
Jihlava	4,5	4,5	1	1	1,5	1,5
Karlovy Vary	4,5	4,5	2	2	1,5	1,5

Zdroj: server Peníze.cz, 14. 12. 2012

V následující tabulce se můžeme přesvědčit o příjmech měst na daních z nemovitosti, pronájmu majetku a prodeje služeb a výrobků.

Oproti ostatním srovnávaným městům je zřejmé, která města využívají možnosti změny koeficientu. Přestože Kladno a Děčín mají všechny koeficienty základní, ostatní města využila zvýšení základního a podnikatelského koeficientu. Kromě základního koeficientu může každá obce stanovit také další – místní – koeficient ve výši jednoho až pěti bodů – a tím daňovou povinnost až zpětinásobit a jediné město Karlovy Vary toho využilo²².

Příjmy z pronájmu nemovitostí a příjmy za služby a výrobky zde uvažují proto, že některá města zde mají v této oblasti opravu zajímavé alternativní příjmy k příjmům z prodeje nemovitostí či pronájmu.

²² Článek o daních z nemovitosti a podrobný přehled za kraje a města:

<http://www.penize.cz/dan-z-nemovitosti/246875-dan-z-nemovitosti-2013-podrobny-prehled-a-aktualni-danovy-formular>

Tabulka 102: Příjmy města z majetkové oblasti

	Teplice		Děčín		Kladno		Karlovy Vary		Jihlava	
	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011
Daň z nemovitosti	22 500	37 000	16 195	24 559	20 372	36 499	45 377	70 794	48 757	42 648
Příjem z pronájmu majetku (bez movitého)	3 455	2 959	2 351	2 080	3 102	3 985	xxx	xxx	5 015	0,1 Kč
Celkem za služby a výroby	9 841	14 643	10 250	12 093	136 394	135 776	44 421	42 120	7 721	6 607
<i>údaje v tisících Kč</i>										

Zdroj: Vlastní tvorba

Pokud se nyní zaměříme na daň z nemovitosti, zjistíme, že u čtyř z pěti srovnávaných měst se vybraná částka zvyšuje. Nejvíce z daných měst vybírají Karlovy Vary a vzhledem k lázeňskému městu, bytovým možnostem, hotelům a lázním je tato částka odpovídající.

Příjmy z pronájmu majetku města už tak vysoké nejsou. Podle zjištěných údajů si tento příjem zachovávají jen města Teplice, Děčín a Kladno. Nejvyšší příjem mají Teplice. Město Karlovy Vary jako jediné tyto příjmy již nevytváří a Jihlava už za rok 2011 žádné také nemá. Ačkoliv se zde může zdát, že město Kladno přes množství vlastněných bytů zde nezískává žádné finanční prostředky, dle mého úsudku je vykazuje jako příjmy z vlastní činnosti a poskytování služeb – bydlení.

3.3 Výdaje / příjmy na obyvatele

Pro lepší přehlednost a ukázkou hospodaření obcí jsem použil příjmy a výdaje na jednoho obyvatele. V následující tabulce je názorně vidět, že města vydávají v přepočtu na jednu osobu více, než je jejich stávající příjem.

Tabulka 103: Příjmy a výdaje na jednoho obyvatele

	2009		2010		2011	
	Příjmy / ob.	Výdaje / ob.	Příjmy / ob.	Výdaje / ob.	Příjmy / ob.	Výdaje / ob.
Teplice	20 658	21 233	20 753	22 998	22 879	24 634
Děčín	18 088	20 338	18 850	22 573	23 876	25 242
Kladno	19 330	20 793	21 218	24 743	26 435	30 308
Karlovy Vary	24 236	32 608	24 981	24 433	21 869	23 204
Jihlava	25 397	23 447	24 730	23 376	23 253	21 909
Průměr	21 542	23 684	22 106	23 625	23 662	25 059

Zdroj: Údaje ze stránky rozpocetobce.cz, vlastní tvorba. Zelené jsou kladné roky.

Výjimku tvoří jediné město a to je Jihlava. Tento přístup je ovšem pouze v poslední době, kdy město začalo šetřit, protože z předchozích let kolem roku 2001 až 2005 mělo celkem vysoký dluh.

Pokud se opět podíváme na srovnání těchto měst přes průměrné částky, uvědomíme si zde, že některá města mají příjmy opravdu vysoké a přesto s nimi neumí vyjít. Ačkoliv nám město Teplice slouží jako ukázkové neboli vzorové město, v posledních letech se dostává také do záporných hospodářských výsledků.

3.4 Podnikání města, společnosti s podílem města a fungování trhu

Během stanovení hypotéz jsem se pozastavil nad možnostmi financování společností vlastněných či spoluvlastněných městem. Tyto společnosti mohou být často velkým problémem. Pokud město vlastní určitou společnost, dejme tomu třeba technické služby či dopravní podnik, je třeba ho dotovat. Pokud by totiž tento podnik měl určit finanční problémy, znamenalo by to pro město velké problémy a nespokojené obyvatele a voliče. Podnik by v případě možnosti krachu či finančních potíží požádal město o pokrytí těchto dluhů a pomoc s problémy. Město Teplice razí pravidlo nevměšovat se do podnikání, nepřekážet a nechat trh trhem. Proto se město Teplice vzdalo veškerých vlastních

společností, které by mohli mít problémy či by se museli časem dotovat. Komunální služby zde zastává společnost Marius Pedersen a.s. na základě smlouvy a dopravní podnik vlastní Veolia Transport.

Tímto bych chtěl poukázat, že daná města mají více vlastních společností. Dle emailové komunikace s magistrátem města Děčín: „Statutární město Děčín má 3 společnosti, jichž je zakladatelem, z toho jedna společnost je 100 % vlastněná městem, u ostatních dvou má město minoritní podíl ve výši 3,1%.“ Tudíž pokud je tato společnost zásadní pro město, je předpokládáno, že ji město bude dotovat a tím si zvyšovat své výdaje. Touto společností je dopravní podnik. Služba pro obyvatele důležitá a nepostradatelná²³.

Pokud se z tohoto hlediska podíváme na Kladno, které je vlastníkem následujících společností, nelze se divit vysokým výdajům²⁴.

Město Kladno je vlastníkem těchto společností:

- TEPO s.r.o. – dálkový rozvod tepla,
- Správa sportovních areálů,
- Správa bytového fondu,
- divadlo Kladno.

Vzhledem k povaze těchto vlastnictví je zřejmé, že většina z výše zmíněných nemůže pokrýt celé své náklady ze zisku.

Tento stejný problém bychom našly ve městě Jihlava. Ta vlastní celkem 9 společností založených městem²⁵.

Těmito podniky jsou:

- Jihlavské vodovody a kanalizace a.s.,
- dopravní podnik města Jihlavy, a.s.,
- služby města Jihlavy s.r.o.,
- správa městských lesů Jihlava, s.r.o.,

²³ <http://www.mmdecin.cz/magistrat-2/organizacni-struktura>

²⁴ <http://www.mestokladno.cz/samosprava-magistrat/d-1401627/p1=2100017892>

²⁵ <http://www.jihlava.cz/obchodni-spolecnosti/os-28068/p1=49320>

- prádelna a čistírna Jihlava, s.r.o.,
- HC Dukla Jihlava, s.r.o.,
- Jihlavské kotelny, s.r.o.,
- Teniscentrum Jihlava, a.s.,
- FC Vysočina Jihlava, a.s.

Pokud se na tyto podniky podíváme detailněji, můžeme na první pohled zjistit, že HC Dukla Jihlava, Teniscentrum Jihlava a FC Vysočina Jihlava budou z finanční stránky převážně ztrátové. Jak je zvykem v moderním sportu, většina těchto klubů je zadlužená. Zbytek podniků může být i ziskových.

Karlovy Vary se této teorii vůbec nevymykají. Společností s podílem města je zde celá řada od lázní přes balneologický institut, divadlo až po dopravní podnik, reklamní agenturu a komunální odpadovou společnost. Ačkoliv se město Karlovy Vary vyznačuje lázněmi, minerálními voda a mezinárodním filmovým festivalem, nenacházím zde důvod pro vlastnění celé řady podniků, které náklady jen zvyšují.

Kdybychom se podívaly na strategii trhu a veřejné správy, zjistíme zde naprosto protichůdné síly. Tržní společnost se snaží maximalizovat zisk čili obrát a zajistit si místo na trhu. Tudíž pokud se zde jedná o výběrové řízení, je možné, že některé veřejné zakázky budou nadhodnocené či podhodnocené. Druhou stranou mince je zde město, které se snaží, mělo by se snažit, získat zakázku nejlevněji a poctivou cestou i nejvýhodněji pro obyvatele města. Problémem zde však bude vedení města. Protože jestli je společnost založena městem, musí také někdo z vedení sedět ve valné hromadě či představenstvu. Z toho už vyplývá zákonitě možnost, že jeden člověk sedí na proudu protichůdných dvou židlích. Město chce nejnižší náklady, společnost nejvyšší zisk.

V této situaci je tudíž patová situace a město nikdy nemůže optimalizovat náklady na minimum.

3.5 Poloha porovnávaných měst v rámci České republiky

Třetí stanovenou hypotézou byl vliv umístění města v rámci České republiky. Na tuto možnost jsem se také zeptal všech zástupců zvolených měst.

Město Teplice je ovlivněno polohou v České republice spíše pozitivně. Nachází se sice na hlavním tahu do Německa, ale i tento fakt mu přináší své plus. Je to lázeňské město zabývající se pohybovým ústrojím, tudíž sem jezdí plno turistů a lázeňských hostů ze všech států. V poslední době si Teplice oblíbila spíše arabská klientela. Dalším pozitivem města je historické centrum a celkově město nedotčené těžbou uhlí a svou přirozenou krásou. Ačkoliv za minulého režimu zde bylo přebudováno plno historických a hodnotných budov na panelákové sídliště, je zde plno zeleně. Vzhledem k financím města a okolí jsou zde dobré investiční příležitosti díky blízké dálnici na Německo a do hlavního města Prahy. Negativně je město ovlivněno spíše problémem prostituce, smogu a nepříznivými romskými spoluobyteli.

Odpověď z města Děčína byla celkem očekávatelná: *„Výdaje jsou ovlivněny polohou města pouze částečně. Spíše jsou ovlivněny rozlohou a vybaveností města (délka komunikací, rozsah zeleně, počet světelných míst veřejného osvětlení), počtem obyvatel, dále počtem škol, občanskou vybaveností (počtem a náročností provozovaných kulturních a sportovních zařízení) atd“*²⁶. Tudíž město Děčín by při hodnocení dopadlo téměř podobně jako Teplice. Město se nachází na řece Labi, která mu přináší mnoho průmyslového využití potřebujícího vodní zdroje.

Město Kladno vidí pozitiva hlavně v blízkosti Prahy, s čímž nelze nesouhlasit: *„Domnívám se, že rozpočet může ovlivňovat blízkost Prahy. Například trvalý pobyt (RUD, daňové příjmy), výdajová strana- trvale udržitelný rozvoj v souvislosti s nalákáním nových obyvatel atd. Jak už jsem zmínil výše, blízkost Praze přináší městu příjmy za obyvatele s trvalým bydlištěm“*²⁷. Obyvatelé mají možnost pracovat v hlavním městě a přes víkendy a volné dny být blíže přírodě. Dostupnost je velmi dobrá a pracovní příležitosti také. Oproti severočeským městům až výborné.

Vedení Jihlavy vidí vliv polohy také v podobných kritériích a ještě přidává ovlivnění polohou na Vysočině: *„Financování je velmi ovlivněno v oblasti údržby, oprav a investic komunikací. Rovněž výdaje na energie v budovách mohou být vyšší než v jiných, níže*

²⁶ Emailová komunikace s ekonomickým náměstkem města Děčín

²⁷ Emailová komunikace s vedením města Kladno

položených regionech, možná opotřebením vozidel vlivem počasí, solí na silnicích apod. může být jiné, než v níže položených regionech²⁸“.

Jediné vedení města Karlovy Vary se nám k této otázce nevyjádřilo, a tudíž si na ni zkusíme odpovědět sami. Karlovy Vary se nachází v západních Čechách, oblast lázní a blízkost Německa. Vliv západní Evropy je zde znám od středověku a to je pro město velké plus. Světoznámé lázně přináší do pokladny města nemalé částky, o kterých se jiným městům ani nezdá: rekreační poplatek, vyšší koeficient daně z nemovitosti a další místní poplatky za prostranství. Město samo o sobě má nízkou nezaměstnanost a možnosti fungujícího průmyslu a lázeňství. Sídla firem jako Mattoni, Becherovka a další méně známé podniky městu dělají jméno a lákají investory. Pořádání mezinárodního filmového festivalu přitahuje do Karlových Varů jak celebrity, tak možné investiční příležitosti. To je možná také důvodem, proč má samotné město jako jednu ze svých firem reklamní agenturu a nedělá výběrové řízení. Jednoduše označeno, město by mohlo být samostatné a jít příkladem, pokud by se zde hospodařilo lépe než doposud.

²⁸ Emailová komunikace s vedením města Jihlava

4 Vyhodnocení hospodaření porovnávaných měst

V rámci čtvrté kapitoly zhodnotíme hospodaření srovnávaných měst podle výše zjištěných údajů. Hodnocení se bude týkat jak jednotlivých let, tak dalších možných návrhů a poznámek k nakládání s veřejnými penězi.

Při připomenutí jsou zde ještě celkové příjmy za dané roky.

Tabulka 104: Celkové příjmy za jednotlivá města a roky

Příjmy	Teplice	Děčín	Kladno	Karlovy Vary	Jihlava
2009	1 063 100 Kč	945 676 Kč	1 351 307 Kč	1 247 166 Kč	1 298 927 Kč
2010	1 062 753 Kč	985 113 Kč	1 483 948 Kč	1 282 051 Kč	1 266 763 Kč
2011	1 154 567 Kč	1 208 475 Kč	1 814 369 Kč	1 112 739 Kč	1 176 643 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1 Vyhodnocení jednotlivých let

Vyhodnocení jednotlivých let vezmeme z hlediska výdajů, které překračují průměrné výdaje, které vyplývají z tabulek v třetí kapitole.

4.1.1 2009

Rok 2009 byl ro většinu měst jedním z prvních roků velmi se snižujících příjmů. Příjmy se snížily díky kulminující finanční krizi, o které se hlavně mluvilo v té době, ale ještě nebyla tak citelně znát.

Největší výdaje v tomto roce měla města Karlovy Vary a Kladno. Ovšem v Karlových Varech v této době probíhalo opravování a vznik nových míst pro zájmovou činnost, tělovýchovu a další aktivity. Město do nich skoro jednorázově dalo přes 600 milionů korun. Zatím co Karlovy Vary utrácejí peníze za položky pro občany jak dělané, Kladno tyto částky ročně vydá za bytový fond a veřejnou zprávu, kde prostředky často vidět ani nejsou. Nelze tímto údajem říci, že města neumějí hospodařit, ale velká část prostředku jde občas na zbytečné výdaje.

Kladno má v jednotlivých srovnávaných letech nejvyšší výdaje na bytový fond, který prochází privatizací. Oproti ostatním městům má vyšší výdaje až o 130 milionů korun. Přitom ve městě existují další bytové komplexy, které vlastní důlní a soukromé společnosti, ale nelze zjistit, kolik bylo vydáno na jejich rekonstrukci ještě před privatizací či prodejem. Zde by se dalo celkem říci, že město rekonstruuje městský majetek zbytečně a poté jde do prodeje. Tyto případy se málem objevily i v 90. letech. Podle primátora Teplice pana Kubery byli tací, kteří před privatizací chtěli po městu dotyčný barák opravit, s tím že ho pak dráž koupí, ale cenu si prý určí sami.

Ostatní města se se svými výdaji se za tolik nevymykají a hospodaření mají podobné. Vzhledem k celkovým příjmům a výdajům, má Kladno nejvyšší výdaje. V roce 2009 sice měly nejvyšší výdaje Karlovy Vary, což bylo něco přes 1 677 milionů korun, ale příjmy pouze 1 247 milionů korun.

4.1.2 2010

V roce 2010 se na první místo v celkových výdajích srovnávaných měst dostalo Kladno, které dosáhl celkových výdajů 1 730 milionů korun. Zde by pro lepší představu výrazně vypadalo číslo 1 730 491 810 korun. Na jednoho obyvatele město vydalo přesně 24 743 korun (Viz podkapitola 4.3.).

Pokud se zaměříme hlavně na výdaje, přesahující průměr, podle tabulek výše, zjistíme opět, že nejhůře je na tom Kladno. Z celkových 11 srovnávaných kategorií překračuje průměrné výdaje u 8, a to výdaje na průmysl, vzdělávání, zdravotnictví, bydlení včetně odpadů a územního rozvoje, ochrana životního prostředí, sociální věci, bezpečnost a veřejná správa. Zbylá města mají nadprůměrné výdaje kolem 4 až 5 kategorií z 11, z čehož se dá vyvodit, že město Kladno je buď ideální na bydlení, kde lidem vše platí magistrát, či město neumí hospodařit a výdaje jsou nepřiměřené.

Oproti ostatním městům převyšují výdaje skoro 600 milionů korun a své příjmy o 300 milionů korun.

Tento příjem též oproti ostatním příjmům velmi vysoký a přesto s ním město neumí vyjít. Jiná města by za tyto příjmy zrekonstruovala potřebné věci a ještě by dokázala ušetřit na další velké investice.

Jen částka výdajů na veřejnou správu v hodnotě 299 milionů korun převyšuje ostatní měst a je téměř dvounásobná než vydají ročně Teplice.

4.1.3 2011

Rok 2011 znamenal téměř pro všechny města zvyšující se výdaje až na Karlovy Vary. Příjmy už tento trend nenásledovaly a zvýšily se pouze u Teplic, Děčína a Kladna. Města Jihlava a Karlovy Vary získaly do městské pokladny od více jak 100 milionů méně a tudíž se snažily přizpůsobit i výdaje.

Většina města své výdaje tolik nenavýšovala, a pokud ano, bylo to kolem 50 až 100 milionů korun. Jediné město Kladno své výdaje zvýšilo na 2 085 milionů korun, což je skoro 400 milionů více než v přechozím roce.

Ačkoliv se městu zvýšily i příjmy, šetření zde na místě nebylo a největším výdajem byl opět bytový fond a průmysl. Jen tyto dvě položky spotřebovaly přes 800 milionů.

4.2 Návrhy na změny hospodaření a možnosti šetření veřejných prostředků

V rámci této kapitoly bych se zaměřil na možné změny v hospodaření měst a obcí, které se dají lehce ovlivnit. Tyto změny mohou znamenat pro města velké snížení výdajů či navýšení příjmů.

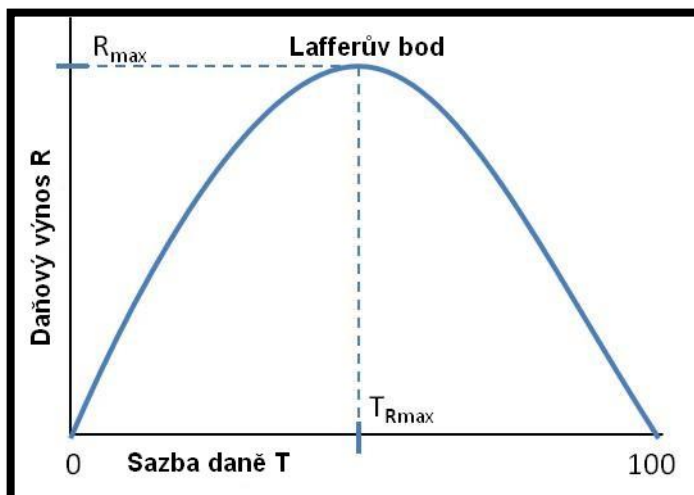
4.2.1 Výše místních daní a poplatků

Většina měst na svém území vybírá nejen poplatky za odpad, domácí zvířata, parkování a zabránění plochy terasou či předzahrádkou restauračních podniků.

Tyto poplatky bývají často velmi vysoké a obyvatelé města se je snaží obejít, neplatit nebo raději jednou za rok zaplatit pokutu, která je nižší než samotný měsíční či roční poplatek.

Tuto problematiku v sobě zahrnuje i všem známá teorie Lafferovy křivky. Křivka udává možný daňový výnos či celkový výnos z určité výše uvalené daně (viz následující obrázek)

Obrázek 5: Lafferova křivka

Zdroj: Vlastní tvorba

Teorie říká: „Lafferova křivka, nebo anglicky Laffer Curve (LaC), pojmenovaná po americkém ekonomovi Arthuru Lafferovi, zobrazuje závislost celkového objemu vybraných daní a poplatků na míře zdanění (výše poplatku) a daňové sazbě. Lafferova křivka zachycuje elasticitu zdanitelného příjmu, tedy koncept, který nepřímou praví, že stát může maximalizovat daňový výnos nastavením daňového systému do optimálního bodu. Jak příliš nízké zdanění ekonomických subjektů, tak příliš vysoké zdanění přinese do státní pokladny nižší než maximální možný daňový příjem. Vlastností křivky je, že do určitého bodu roste, i když pomaleji a od tohoto bodu klesá. Křivka ukazuje, že maximální míra zdanění neznamena maximální příjem do veřejných rozpočtů“²⁹.

Problematika určení výše poplatků určitě trápí více než jedno město v České republice. Ve městě Teplice se tento problém také stal a nejsou sami. Zde se vyskytl problém vysokého poplatku za psa. Město tehdy vybíralo částku kolem 1 000 korun ročně. Podle tehdejšího vedení města se vybrala částka neodpovídající reálnému počtu psů, a tudíž se tím začali zajímat. V následujícím roce poplatek snížili na 200 Kč za rok a vybrali částku o něco vyšší.

V předchozím případě jsem chtěl naznačit, že ostatní města mohou své poplatky a příjmy ovlivnit výší místních koeficientů a poplatků. I přes to, že poplatky budou nízké,

²⁹ Kubátová Květa, Daňová teorie, strana 27

Robert Holman: Lafferova křivka strana 633

Teorie Lafferovy křivky: <http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?IdPojPass=54>

znamenají pro město vyšší příjmy než poplatky na první pohled vysoké, které lidé často raději nezaplatí.

Pokuta pro občany města znamená menší částku než roční poplatek za několik let po sobě neplacený, ale pro města se administrativní náklady mohou vyšplhat na vyšší částky, než bude čistý příjem.

4.2.2 Možnosti jak ušetřit - Dotace, zateplení, osvětlení.

Možností jak ušetřit značné finanční částky je v dnešní době velmi mnoho a přesto se podíváme jen na některé.

Jako první bod bych zmínil privatizaci bytů a vlastní bytový fond. V práci jsem už několikrát tuto problematiku zmínil. Většina měst se snažila privatizaci bytového fondu provést v první polovině 90. let. Města, která takto učinila, mají nyní nižší náklady jak na správu toho majetku, tak i na další opravy a problémy s jejich nájemníky. Domy, které mají nebo měla města ve svém vlastnictví, jsou nyní ve stavu, kdy je potřeba na nich udělat řadu oprav a výdajů. Většinou se to týká celkové rekonstrukce výtahů, chodeb a fasády domů. Jednodušší možností je/bylo tyto domy prodat do soukromého vlastnictví či do družstevních spolků. Majitelé těchto domů či bytů si ji váží jinak než ve vlastnictví města a investice do vlastního je lepší než do státního, městského či jiného vlastnictví.

Druhou možností bych určil svoz odpadu. Ačkoliv město Teplice tento poplatek po obyvatelích nevyžaduje a financuje tuto službu ze svého, mohlo by mít aspoň částečný příjem z nižšího poplatku. V přechozí kapitole jsme si tuto možnost zmínili pomocí Lafferovy křivky. Pokud by se tedy tento poplatek stanovil aspoň na pouhých 100 Kč ročně na osobu, městu by se do kasy dostala částka téměř 5 milionů korun. Obec sousedící s Teplicí s názvem Proboštov a 2500 obyvateli účtuje za dospělé osobu částku 500 Kč za rok. Výjimku tvoří studenti, kteří mají částku poloviční. Ostatní města tento poplatek zavedený mají a vynaložení jiných finančních prostředků na tento svoz by nebylo možné, protože je utratí na ostatních výdajích.

Další novinkou ve snižování nákladů jsou služby jako plyn, voda a elektřina. Pro nás nyní jen energie. Novinkou jsou elektronické aukce na dodavatele energií pro město či obec. Prvním městem s tímto systémem byly Říčany. Jedná se v podstatě o elektronickou

dražbu, ve které dodavatelé přes internet snižují své nabídky a snaží se tak získat zakázku a klienta. Výhodou tohoto způsobu nakupování je průhlednost celého průběhu nákupu a navíc fakt, že dodavatelé o svého klienta férově soutěží. Těmito aukcemi se již inspirovalo mnoho měst a pro příklad i Třebíč³⁰ a některé městské části hlavního města Prahy.

Vysoké výdaje a finanční prostředky spolykají také školy a školky v našich městech. Možnostmi jak tomuto předejít je několik – zateplení budov, šetření jako školní úkoly pro děti, možnost využití ekologicky nenáročných spotřebičů a zářivek. Často je zateplení škol či školek financováno z velké části dotacemi od ministerstva školství a město tak nemusí vydat ani korunu.

S velkou inovací v tomto ohledu přišlo i město Písek³¹. Tou je metoda Energy Performance Contracting (dále jen EPC). Ta je zaměřená na úspory energií bez finančního zatížení rozpočtu města. Výběrovým řízením bude vybrán dodavatel nebo dodavatelé, kteří budou investovat do městského majetku – v tomto případě do vybraných školských objektů. Tyto investice ve výši řádově 15 mil. Kč ušetří na energiích každoročně cca 3 mil. Kč. S investorem bude uzavřena dlouholetá smlouva (cca 6 – 10 let). Dosaženými úsporami se budou po dobu trvání smlouvy splácet provedené investice. Po ukončení smlouvy tyto úspory pocítí městský rozpočet, resp. školy.

Jednou metodou jak ulehčit je využít dotace Evropské unie. Ať už na budování cyklostezek, koupališť či městských a školských prostranství. Velkým plusem je podíl finančních prostředků z EU a pouze malý podíl vlastních peněz. Město Děčín využilo dotace jak na rekonstrukci zámku, tak i na společenské prostory v jeho interiérech. Ovšem tyto dotace se mohou proměnit i v „noční můru“ města. Jak se nyní ukázalo, ukázkovým případem může být oblast severozápadu. Regionálnímu operačnímu programu (ROP) Severozápad hrozí, že přijde o peníze z dotačních programů³². Města tudíž budou muset finanční prostředky vrátit a nákladné stavby či aktivity zakonzervovat.

³⁰ Elektronické aukce energií: <http://www.trebic.cz/mesto-trebic-nabizi-snizeni-nakladu-na-energie-pro-domacnosti-i-podnikatele/d-16064>

³¹ Snižovat náklady na energie ve školách metodou EPC: <http://www.apuen.cz/mesto-pisek-se-snazi-snizovat-naklady-na-energie-ve-skolach>

³² Kauza ROP severozápad: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/politika/clanek.phtml?id=777337>

Možností pro dvě z pěti srovnávaných měst, a to Karlovy Vary a Teplice, jsou vyšší poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt. Tento poplatek mohou využít Teplice a Karlovy Vary aby pomohli svému rozpočtu. Předmět poplatku: Pobyt za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které za úplatu přechodně pobývají na území Českého Krumlova, a to za účelem léčení nebo rekreace. Jiný důvod pobytu v Českém Krumlově může být důvodem pro osvobození od platby poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Jiným důvodem pobytu může být např. účast na školení nebo pracovním setkání, služební cesta apod. Jiný důvod pobytu prokazuje ubytovaný, a to pozvánkou na školení či pracovní setkání, cestovním příkazem nebo čestným prohlášením³³.

Snížení výdajů mohou zajistit města též novými technologiemi v oblasti bezpečnosti a osvětlení ulic. Nové technologie spotřebují méně energií a jsou šetrnější k životnímu prostředí. Častý argument pro jejich využívání je i životnost a nízká nákladnost na opravy a poruchy. Novinkou v této oblasti jsou LED diodové pouliční osvětlení.

Tabulka 105: Nové ekonomické veřejné osvětlení

Zdroj: Ekologické osvětlení: <http://www.investom.cz/led-vo.html>

Technologie nových lamp nabízí městu nižší účty za elektrický proud a zároveň velkou variabilitu designu, který se hodí jak do historických středů měst či okrajových průmyslových zón, kde je potřeba bezpečně a levně osvětlit nebezpečné přechody. Tyto světla samy reagují na intenzitu denního světla a podle toho mají připravenou svítivost. Tudíž šetří veřejné prostředky a svítí když je opravdu potřeba³⁴.

³³ Lázeňský a rekreační poplatek – inspirace:
http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/poplatek_pobyt_20100203102453.xml

³⁴ Města snižují náklady na osvětlení, modernizace se nákladná:
http://byznys.lidovky.cz/mesta-a-obce-se-snazi-postupne-snizovat-naklady-na-osvetleni-p5f/firmy-trhy.aspx?c=A130401_144443_firmy-trhy_hm

Argumentů proti této inovaci je samozřejmě také mnoho. Vedení mnoha měst řekne, že na tyto inovace nemá kde vzít finanční prostředky. Pokud se ale zamyslí nad problematikou starých nefunkčních a často nebezpečných lamp, které spotřebují mnoho energií a finančních prostředků na opravy a údržbu, prostředky na inovace se najít dají. Některá města v rámci šetření vypínají veřejné osvětlení úplně, což si myslím, že je mnohem horší ať už vzhledem k bezpečnosti, tak i možností krádeží a dalších trestných činů. Proto se tyto nové lampy dají ztlumit na nižší intenzity a menší spotřebu energie. Přesto ale svítí.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, co dělá město Teplice jinak v hospodaření s finančními prostředky a není dlouhodobě jako jedno z mála zadlužené. Srovnání jsem udělal s dalšími městy, které mají přibližně stejnou velikost, rozlohu, počet obyvatel a strukturu příjmů a výdajů. Vybranými městy jsou Teplice, Děčín, Kladno, Karlovy Vary a Jihlava.

Po zvolení těchto měst jsem podrobně analyzoval rozpočty, tedy příjmy a výdaje daného města. Analýza všech těchto měst byla za roky 2009 až 2011, který byl posledním zveřejněným rokem. U každého města jsem se podrobně seznámil s výkazy a kromě jich samotných jsem nastudoval i další platnou legislativu.

Z celkové legislativy mohu uvést Zákon o rozpočtovém určení daní, Zákon o obcích, Zákon o dani z nemovitostí či Zákon o místních poplatcích a dále vyhlášky o koeficientech pro výpočet daně z nemovitosti a vyhlášky o místních poplatcích (ze psů, ze svozu komunálního odpadu, za užívání veřejného prostranství a další).

V první kapitole se zabývám základní teorií hospodaření měst a obcí, tedy celkovou příjmovou a výdajovou stránkou veřejných rozpočtů měst. Uvádím zde důvody, proč jsem si vybral tyto města a které z nich bude pro mě hlavním ukazatelem správného financování. Už zde se nabízí ale otázka, zda opravdu ukázkové město je to správné, protože se ukázaly časem argumenty vyvracující teorii nezadluženého města.

V druhé kapitole podrobně analyzuji příjmy a výdaje těchto pěti měst. Podrobně jsem proto rozebral příjmovou stránku přes daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. Výdajová stránka města je poněkud složitější. Skládá se z výdajů na zemědělství a lesy, průmysl, vzdělávání, kulturu, církve a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby, územní rozvoj, ochrana životního prostředí bezpečnost, veřejná správa a sociální věci. Ačkoliv do výdajů města se zahrnují výdaje na sociální věci, většinou jsem je ponechával stranou, protože se zde jedná o přerozdělení prostředků z ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

Ve třetí kapitole se věnuji největším zjištěným rozdílům v hospodaření měst a zkouším nalézt nesrovnalosti, které vedou k rozdílným výdajům, někdy až trojnásobným oproti jiným městům.

Velice překvapivým výdajem se stal bytový fond, který pod města spadá. Většina měst tento fond zprivatizovala už v 90. letech za velmi výhodných podmínek. Jen malá hrstka si ho ponechala a privatizace probíhá nyní, což zrovna v období s největším poklesem cen nemovitostí není pro města ideální. Tyto částky se v analyzovaných městech lišily velmi výrazně. Nejhuře z pohledů výdajů se ukázalo město Kladno. Zde se výdaje na bytový fond pohybují v rámci 400 milionů korun. Ostatní města mají spíše nižší náklady v rámci 50 až 70 milionů korun. Město Teplice, které bytový fond privatizovalo již v 90. letech, ušetřilo mnoho finančních prostředků a profitovalo na prodeji. Tyto finanční prostředky z privatizovaného bytového fondu uložilo na účet a nyní z nich stále čerpá, když se vyskytují větší výdaje či nutné vynaložení finančních prostředků.

Dalším zajímavým úhlem pohledu na hospodaření měst a jejich strukturu byly společnosti patřící městu či společnosti, kde je město spoluvlastníkem. Město Teplice zde zaujímá postavení nepodnikat a nechat trh trhem. Proto nevlastní žádnou společnost a vše zařizuje přes výběrové řízení. Ostatní srovnávaná města mají několik společností, které v případě problémů musí dotovat či financovat ze svých prostředků. Těmito společnostmi jsou často dopravní podniky, kanalizace a vodovody, komunální služby a svoz odpadu. Do těchto společností proudí velké množství financí a do jejich vedení často usedají zastupitelé měst, kteří potom prosazují naprosto protichůdné nápady.

Jednou z otázek v diplomové práci bylo, zda má na vliv hospodaření města politická strana či vedení města. Tento fakt se stoprocentně nepotvrdil, ačkoliv při rozhovoru s primátorem Teplic panem Kuberou lze říci, že město, které vede dlouhodobě jeden primátor, jedna strana či silná koalice nemá problémy prosadit jak úsporná řešení, tak privatizaci či stavbu nových zařízení a sportovišť. Oproti tomu města, kde se často střídalo vedení, jako je Děčín, Kladno a Karlovy Vary měly delší rozhodovací a dohádovací časové intervaly a mnohdy promarnily své příležitosti či podlehly silnějšímu a nesprávnému tlaku.

Následující domněnkou při hledání příčin v oblasti hospodaření města byla jeho poloha v rámci České republiky. Tento argument není podložen větším výzkumem, ale

v odpovědích na položené otázky vedení měst mi bylo sděleno, že poloha hraje významnou roli. Město Kladno vidí pozitivní vliv v blízkosti hlavního města, Karlovy Vary a jejich lázně využívají známosti za hranicemi a tím pádem přísun kapitálu a turistů. Děčín a Teplicím pomáhá čistá krajina nedotčená těžbou uhlí. Jediné město Jihlava ležící na hlavním tahu D1 Praha – Brno své pozitiva čistě nevidí. Vedení uvedlo, že jsou spádovou oblastí celé Vysočiny a spíše to přináší negativa – vyšší poloha, větší náklady na uklízení sněhu, topení atp.

V poslední čtvrté kapitole se zabývám hlavně šetřením v hospodaření měst. Po celkových analýzách všech příjmů a výdajů mi některé částky připadají velmi vysoké a je potřeba hledět do budoucnosti. Města by měla přejít na udržitelnější hospodaření a ne stále zadlužování. Tento princip není ideální jak pro město, tak pro jeho obyvatele. Proto v této kapitole navrhuji možné inovativní přístupy v bezpečnosti ulic, osvětlení místních komunikací a snížení nákladů v oblasti školských a jiných zařízení formou ekonomických metod a zateplení budov.

Cílem práce bylo tedy zjistit, jak se odvíjí výše výdajů od příjmů měst a proč Teplice jsou jako jediné dlouhodobě nezadlužené město v České republice a hospodaří s vyrovnaným rozpočtem. Jak jsem po celkové analýze zjistil, můžu určitě potvrdit některé předpoklady.

Důležitým prvkem je samotné vedení města. Pokud vedení neschvaluje zbytečné návrhy, úpravy a zbytečné výdaje, je možné hospodařit i s přebytkem finančních prostředků.

Dalším předpokladem je prodej majetku města, který je často ztrátový a nákladný na údržbu a opravy. Jedná se zde převážně o bytový fond, čili panelové domy a další budovy, kde musí města nyní uskutečňovat celkové rekonstrukce a nákladné úpravy zastaralých vybavení. Zde města utopí obrovské množství finančních prostředků a za několik let je to čeká znova. Příjmy z tohoto majetku ani na výdaje nestačí.

Posledním zajímavým tvrzením, kterého by se mělo držet více měst je teorie nepodnikat a nepřekážet občanům. Využití tržního systému je zde mnohem finančně výhodnější než financování společnosti v majetku města jen pro to, aby fungovala.

Zdroje:

- BALÍK, Stanislav. Reforma obecních financí? In: *Revue politika politicko-společenská revue Centra pro Studium Demokracie a Kultury* [online]. 20.6.2007 [cit. 2013-05-02]. ISSN 1803-8468. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/185/reforma-obecnich-financi>
- BUSHMAN, Lee: *The Laffer Curve of Slavery*. 2011. Citováno 19. 4. 2013 Přístup z internetu: <http://conservativedailynews.com/2011/02/the-laffer-curve-of-slavery>
- ČSÚ: *Číselník obcí s rozšířenou působností (CISORP)*. 2005. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/ciselnik_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_\(cisorp\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/ciselnik_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_(cisorp))
- ČSÚ: *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. [cit. 2013-05-02] Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm
- Doporučení pro obce a města, Obecní daně (místní poplatky, daň z nemovitostí, poplatek za komunální odpad): Edice dobré správní praxe. Kancelář veřejného ochránce práv, [online] 2010. [cit. 2013-05-02], 160 s. ISBN 978-80-254-6259-1. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/uploads/tx_odlistdocument/Doporučení_Obecni_dane.pdf
- GILDAINOVÁ, E., HAVLENA, O. Rozpočtové určení daní z pohledu obcí [online]. 2009 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://www.havlena.net/blog/rozpocetove-urceni-dani-z-pohledu-obci/>
- HAMERNÍKOVÁ, Bojka.; MAAYTOVÁ, Alena. *Veřejné finance*. Praha: ASPI, 2007, 364 s. ISBN 978-80-7357-301-0.
- HOLMAN, Robert. Makroekonomie – středně pokročilý kurz. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2004. 424 s. ISBN 80-7179-764-2.
- HUDEČKOVÁ, H., PITTLERLING, M. Integration and independence in the perspective of rural municipalities. In: *Zemědělská ekonomika* [online]. 2009, s. 596-604. [cit. 2013-05-02] ISSN 0139-570X. Dostupné z: <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/13712.pdf>
- KAMENÍČKOVÁ, Věra. Bankovní úvěry tvoří většinu závazků obcí, ale rizikem nejsou. *Moderní obec*. Praha: Economia, a.s, 2011. č. 3. ISSN 1211-0507.
- KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- MFČR: *Důvodová zpráva ministerstva financí*, [online]. [cit. 2013-05-02] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Duvodova_zprava_Novela_-_zakon-243-2000_zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani_201110.pdf
- MFČR: *Schéma rozpočtového určení daní platné od 1. 1. 2008*. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846B-B7537276/cds/xsl/283.html?year=0>
- MFČR: ÚFIS (účetní a finanční informace státu) *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC jednotlivých obcí za rok 2011* [online]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>
- MVČR: *Příspěvek na výkon státní správy* [online] 25. 3. 2013. [cit. 2013-05-026]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

- MVČR: *Rozpis příspěvku jednotlivým obcím pro rok 2010* [online]. [cit. 2012-03-20] Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-ouvs-prispevek-na-vykon-statni-spravy-pro-rok-2008.aspx>
- PELC, V. *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-691-4.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.
- STRÁNSKÁ, Pavla. *Metodika výpočtu sdílených daní plynoucích do rozpočtů obcí*. Univerzita Pardubice [online] 2010. [cit 2013-05-02] Dostupné z: http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/38025/1/Str%C3%A1nsk%C3%A1P_MetodikaV%C3%BDpo%C4%8Dtu_2010.pdf.
- TOMÁNEK, Petr. *Pět let fungování rozpočtového určení daní pro obce*. VŠB – TU Ostrava [online]. [cit. 2013-05-02] Dostupné z: http://kvf.vse.cz/storage/1180483426_sb_tomanek.pdf
-

Legislativa

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
- Zákon č. 86/2008 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)
- Vyhláška č. 316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
- Příloha k Vyhlášce č. 245/2010 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- Příloha k Vyhlášce č. 323/2002 Sb., rozpočtová skladba – (aktualizovaná 21. 12. 2011).

Webové stránky obcí

- *Daň z nemovitosti v rozpočtech obcí*. *Deník veřejné správy* [online]. 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=5236682>

- *Financování obcí. Svaz měst a obcí* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/default.aspx>
- *Jak číst rozpočet obce. Rozpočet obce* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>
- *Magistrát města Děčín. Město Děčín* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.mmdecin.cz/>
- *Magistrát města Jihlava. Město Jihlava* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.jihlava.cz/>
- *Magistrát města Karlovy Vary. Město Karlovy Vary* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.mmkv.cz/index.asp?menu=1>
- *Magistrát města Kladno. Město Kladno* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/magistrat-a-jeho-pracoviste.asp?p1=866>
- *Počty obyvatel v obcích. Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>
- *Průvodce komunálními rozpočty. Transparency.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/doc/kr_pruvodce2008.pdf
- *Přestupková řízení. Novinky.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/285615-prestupkova-rizeni-znamenaji-pro-obce-vyssi-naklady-nez-vynosy.html>
- *Rozpočtové určení daní. Finanční správa* [online]. 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/283.html?year=0>
- *Rozpočtové určení daní. Obce lidem* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.obcelidem.cz/>
- *Rozpočtové určení daní: Víc obcím, méně velkým městům. Česká televize* [online]. 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/185872-rozpocetove-urceni-dani-vic-obcim-min-velkym-mestum/>
- *Teplice. Město Teplice* [online]. 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.teplice.cz/>
- *Vliv majetku na obecní příjmy i výdaje. Deník veřejné správy* [online]. 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6425111>